

Ishaja vsak dan razven nedeljo in prazniki.
Issued daily except Sundays and Holidays.

APR 31 1921

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in upravljalni prostori: 2637 S. Lawndale av.
Office of publication: 2637 So. Lawndale av.
Telephone: Lawndale 4635.

LETO—YEAR XIV. Cena lista je \$5.00. Chicago, Ill., sreda, 20. aprila (April 20) 1921. Subscription \$5.00 Yearly. STEV.—NUMBER 92.

STRANOVLA DA NA SPANSKEM.

ŠPANSKI DELAVCI APELIRAJO NA DELAVCE VSEGA SVETA, DA BOJKOTIRAJO ŠPANSKE PRODUKTE.

Strokovno organizirani delavci niso več varni svojega življenja na ulici.

Barcelona, Španija — Narodna delavska konfederacija je izdala apel na delavce vsega sveta, da bojkotirajo španske produkte, da se tako izvajajo svoboda za politične jetnike.

Industrijski položaj je izredno slab, izjavlja centralna organizacija španskih delavcev. V ustavi zajamčene pravice niso vrstne počenega groša na Španskem. Skozi dve leti je v glavnih in večjih mestih že proklamirano vojno stanje, ker ga zahtevajo združeni finančniki in podjetniki.

Vlada kot poslušna dekla teh privatnih interesov ima namen razbiti vse delavske industrijske organizacije. Več kot sedem tisoč delavcev se nahaja v ječi, ker so bili solidarni s svojimi tovariši. Vse zborovalne dvorane so zaprte, delavske strokovne organizacije so pa postavljene izven zakona.

Najeti ubijalci po privatnih bizniških interesih so ubili v velikih mestih najmanj štirideset članov delavskih strokovnih organizacij. Policija je v treh dneh ponesla v zvezi s prenočitvenimi v Barceloni deset članov konfederacije in jih eksekutirala. Izgovarjala se je, da so hoteli pobegniti. Trije člani so bili ubiti na ta način v Valenci in na ta način so delavci morali v Covani in Bilboji.

Delavci so zgodaj jutraj našli svoje umorjene tovarše ležati na ulici. Zdravniki, ki so preiskali mrtva trupla, so izjavili, da so bili delavci ustreljeni v hrbet. V nekaterih truplih je bilo do dvajset lukov od krogel. Druge so pobili s puškinih kopit.

Če najdejo delavce, osumljene rdečikalkama v mestih, v katerih nimajo domovinske pravice, morajo poči v svoj kraj. Pri tem ogonu jih spremljajo civilni stražniki na konju. Te nesrečnike hranijo zelo slabo na potu. Nekateri take delavce so pobili na odgonskem potu in jih pustili ležati na cesti.

Delavsko časopisje je podlačeno, tajni časniki izhajajo od časa do časa, za katere se ljudstvo kar puli, kajti v njih so navedeni teroristični čini španske vlade in policije.

Vsakega delavca, pri katerem najdejo izkaz, da je organiziran v strokovni organizaciji, vržejo v ječo. Če zasledijo delavske zaupnike, da pobirajo mesečne prispevke, jih obsojijo od dveh do štiri leta v ječo zaradi tatvine.

Delavci, ki dozdaj še niso v ječi in so organizirani, obdržujejo svoje shode tajno po kletah, na gorah ali pa v šumih. Nad Barcelono na rumenkastih skali čepi trdnjava Montjuich, v kateri je bil eksekutiran Francisco Ferrer v letu 1909. Ob vznosu je gore obdržavajo delavci svoje shode in menjajo pri vsakem zborovanju tudi prostor, da jih ne polovi policija.

Kljub temu preganjanju so pa stavke v tekstilni industriji in v tovarnah, v katerih izdelujejo stroje za kovanje rude. V nekaterih krajih stavkajo tudi stavbinski delavci.

Tak je položaj v deželi, v kateri zapoveduje in vlada kriva kapitalistična palica v družbi kralja po milosti božji.

ŽELEZNIČARJI V KANADI SO ZAVERNILI ENITVANJE DELAVSKIH NEDE.

Windsor, Can. — Delavci v železniških delavnicah in pisarniški uslužbenci kanadske divizije michiganske centralne železnice, so odklonili znižanje mezde, s katerim jih je hotela osprejeti železniška družba.

ALI SE PRIPRavlJA NOVA GONJA?

AGENTJE PROVOKATERJI SO ŽE NA DELU.

Tako je razumeti saj besede generalnega adjutanta.

Rockford, Ill. — Pri obedu, ki ga je priredila tukajšnja trgovska zbornica, je govoril generalni adjutant Frank Dickson, da v Illinoisu postoje oborožene sile, ki imajo namen strmoglaviti vlado in da je restavriranje dežele odvisno od narodove pameti. General je rekel:

“V Illinoisu se širi propaganda, da je vse narobe, kar izvršimo. Jaz sem v poziciji, da vem, da postoji v tej državi oborožena sila, ki se da primerjati s rdečo gardo v Rusiji. Povedal bi vam lahko njene člane, imena njih odbornikov in prostore, kjer se zbirajo.”

Značilno je, da je general te besede spregovoril v mestu v katerem je bil ravno kar izvoljen županom kandidat delavske farmerske stranke, ne radi besed samih, ampak kar se razume med vrsticami.

Njegove besede pomenijo, da se agitira za nasilen preobrat z orožjem in da se celo ustanovlja oborožena garda. Znani so mu člani, imena odbornikov in tudi dvorane, v katerih se zbirajo.

Če je to res, kar je general povedal, kaj to pomeni?

Predvsem je jasno, da so agente-provokaterji zopet na delu, ki pridigajo delavcem, da je neumnost, če se udeležijo volitev v zakonodajne zbornice in da številno ljudi, ki verjamejo tem najetim ljudem ni veliko, ker general strojaj vse pozna.

Ali njegove besede pomenijo več, Palmerja ni več v justičnem departamentu, torej ne bo preganjan od strani justičnega departamenta, ampak nova preganjanja bodo pričela na podlagi protisocialističnih in protisobotajnih postav, ki so bile sprejete v posameznih državah v vojnem času. Ker pa taka preganjanja ne morejo pritičati kar menični tebični in tjevdnani, so agenti-provokaterji potrebni, ki pridigajo delavcem največje pramojenosti z namenom, da lahko poročajo, da postojijo gibanje za nasilen preobrat. Če bodo delavci pametni, ne bodo poslušali ljudi, ki jim pripovedujejo, da je neumnost voliti, da je volilni listek za nič itd. Takim provokaterjem naj delavci odgovore, če ljudstvo ni zrelo, da si izboljša svoj položaj z izvolitvijo delavskih in socialističnih poslancev, je še toliko manj zrelo za katero drugo akcijo. Nova agitacija, agentov-provokaterjev ima očividni namen povzročiti zopet preganjanja v nekaterih državah. Če bodo delavci pametni, ne bodo poslušali teh najetih kričev, ki jim priporočajo silo za zboljšanje življenjskih razmer. Vsak človek, ki ima količkaj zdrav razum, se zaveda, da je v sedanjih razmerah tako priporočilo zločinsko, ker nima drugega namena, kot spraviti nekaj delavcev v nearefo.

Kadar so nastopila preganjanja, so se znali najbolj glasni kričarji, ki so priporočali silo u-makniti ob pravem času, delavci so pa trpeli, ki niso včas storili nič drugega, da so poslušali agente-provokaterje in plaskali.

Delavstvo v tem mestu je pokazalo, kakšno pot je treba hoditi, če si hoče izboljšati svoj položaj. In kadar bo delavstvo drugje tudi tako zavedno kot tukaj, bodo zastopniki delavstva sedeli v postavo-dajnih zbornicah in sklepali postave v interesu delavstva. Volilni listek naj se nauče delavci pravilno rabiti in zmaga ne bo izostala na voliču. Kdor zmaga ne bo izostala na voliču, si je priboril politično na voliču, si je priboril politično moč, sploh vsa sredstva, ki so potrebna, da se zboljša delavski položaj. Glasovnice naj se poslušajo delavstvo in nikakor pa ne naslavlja, pa bo najhitreje prišlo do izboljšanja!

NEMČIJA SE PRIPRavlJA NA OBRAMBO.

Okupacija Ruhr in Westfalnske izkove srdit odpor Nemčije, grozi nemški poslanik.

ENTENTA ZAHTeva ELATO REZERVO NEMČIJE.

Pariz, 19. apr. — Iz avtoritativnih krogov se je danes izvedelo, da je nemška vlada obvestila nemške poslanike v Parizu, Londonu in Bruslju, naj bodo pripravljani na odhod. Poslanik v Parizu je dejal v nekem intervjuju, da Nemčija ne bo več mirno gledala, ako francoske čete zasedejo dolno Ruhr in Westfalnsko, temveč se bo uprla z vsami silami, ki jih ima na razpolago.

Najnovejša nota iz Berlina, katero je prejel poslaniški svet v Parizu, se glasi, da Nemčija smatra svojo zavazniški carinski režim na okupiranim nemškem teritoriju za največje kršenje versailleske pogodbe.

Berlin, 19. apr. — Ententna reparacijska komisija je ustmeno obvestila nemške zastopnike, da mora Nemčija vse svoje sile rezervo deponirati pred 1. majem v Kolnu ali Koblenou kot garancijo za vojno reparacijo.

Poluradno poročilo se glasi, da bo nemška vlada zavzela te zahteve. Monarhistični organ "Tagesszeitung" pravi, da izročitev sile rezerve ententi bi pomenilo popolno uničenje nemške industrije.

London, 19. apr. — Lloyd George je izjavil snovi v neki izjavni, da je Nemčija še vedno odhod s reparacijami in da se danes ni ponudila praktičnega načrta za izvršitev versailleske pogodbe. Valed tega so zavezniški pristojni, konferirali o novih korakih za izpolnitev pogodbe.

Pariz, 19. apr. — Še ta teden se vrši seja ententnega vrhovnega sveta, ki zaključil, kakšne korake stori ententa napram Nemčiji, ako nemška vlada ne sodeluje v reparacijskem klavzulu do 1. maja. Seje so udeležili Lloyd George in Anglije, De Wiart iz Belgije, Aristide Briand iz Francije, japonski poslanik Ibi in italijanski vnajni minister Sforza; povabljeni bodo tudi Združene države, da pošljejo zastopnika.

Francoski militaristični glavari izdelujejo načrt za okupacijo novih nemških mest in pokrajin; načrt bo gotov, ko se snide vrhovni svet.

PRODAJALKE V DEPARTAMENTNIH TRGOVINAH SE ORGANIZIRAJO.

New York, N. Y. — V departamentnih trgovinah dela v tukajšnjem mestu do trideset tisoč deklet in žen. Te delavske niso bile organizirane dozdaj, ker se ni nihče dozdaj potrudil, da jih organizira. Zdaj se je odločila ženska strokovna unija, ki je organizirala v tem mestu že do osemdeset tisoč delavk, da organizira te delavske, ki jih izkoriščajo bogati trgovski principi.

Kampanja je pričela na celi črti in upati je, da se uspehi te kampanje kmalu pokažejo, ker so dekleta in žene izgubile strah, ki so ga dozdaj imele pred svojimi delodajalci, boječe se, da bodo odpuščene, če se organizirajo.

svojega cilja. Agentov-provokaterjev naj delavstvo nikar ne poslušajo in generalni adjutantje ne bodo mogli poročati, da se pripravljajo oborožena vstaja in da so jim imena vstajnikov znana.

Delavstvo, proč od agentov-provokaterjev. Agentje-provokaterji naj pridigajo svojim ženam in otrokom ali pa praznim stenam. Ne poslušajte jih! Delavstvo organiziraj se politično, strokovno in gospodarsko in zmaga bo brez vsakega nasilja, kajti v organizaciji sta moč, gospodarstva in politična, in bo izboljšanje!

OLJE JE ZDAJ SPORNO JABOLKO.

O TEM JASNO GOVORI PIŠMO TAJNIKA ZA NOTRANJE ZADEVE.

Ali se bo ta spor izravnal mirnim potom?

Washington, D. C. (Paul Hanna, Fed. Press). — Po obtožnici v pisnu, ki ga je pisal Albert B. Fall, tajnik za notranje zadeve senatorju Lodge, predsedniku senatskega odbora za rnanje zadeve, je britska oljna korporacija izdala Ameriško oljno zvezo s priznanjem, da se podvrže postavam in dekretom v Mehiki.

Pismo tajnika Falla se smatra za najboljšo odprto razlago dolarske diplomacije, ki jo je kdaj napravil kateri vladni uradnik. To pismo slika velike petrolejske družbe, ameriške in britske, kot potrjeno orodje imperija in markikateri kritik ga bo smatral kot glasilo nove svetovne vojne v bližnji bodočnosti, v kateri bo alfabeta Mehika prvo bojišče.

Senator Lodge je izbral Fallovo pismo, ki ni obudilo pozornosti v žanikih, ker je govoril iste-ga dne, kot novi predsednik svoje poslanstvo v kongresu dne 12. aprila. Lodge je branil predlagano pogodbo s Kolumbijo kot obrambni ščit za ameriške oljne interese v latinski Ameriki. Fallovo pismo je seveda služilo kot podlaga za tak govor, v katerim je tajnik Fall po nesreči prestopil na polje nunanjega tajnika Hughesa, ki je glasilni administracije v rnanjih zadevah. Dne 21. februarja je Fall pisal:

“Name je razost v sedanjih križnih napredkih pritisk s našimi na oljno proizvajanje po vsem svetu. Jaz pravim 'križa' in želim povdariti 'križa' kot pravi izraz v teh okoliščinah. . . . Dovolite mi, da vas opozorim na najbolj važno stvar, ki se je nedavno izvršila:

“Britska vlada in francoska vlada sta vsaka ponovno protestirali od časa do časa pri mehiki vladi ravno na ta način, kot je protestirala ta vlada s ozirom na konfiskatorične dekrete mehiske vlade po ustavi izza leta 1917, proglašeni po Carranza in po katerih se ravna Oregon. . . . The Mexican Eagle kompanija (Agulla) je bila članica Ameriške oljne zveze in je leta sodelovala v švizo pri sprejemanju protestov proti konfiskatoričnim dekretom v Mehiki, ki so prihajali od britske in ameriške vlade.

“Nedavno, v teku treh mesecev, je Agulla kompanija končno obvestila Ameriško zvezo, da ima namen hoditi svojo pot in da se sama pogodi s mehško vlado, da sprejme mehške vladne zahteve s ozirom na dovoljenja za vrtnice oljnih vrelcev itd.

“Britski protesti še postoje in Velika Britanija dela, dosedevno vzajemno z Združenimi državami očejeljno pri identičnih protestih proti ustavi izza leta 1917 in izdanimi dekreti po tej ustavi. Britska Agulla kompanija, katero faktično lastuje britska vlada, odneha napram takim dekretom in prejema prednosti pred ameriški kompanijami, ki se vestno ravna po naravnih in industrijskih ameriške vlade v tej zadevi.

“Britski oljni interesi zagotavljajo Oregonu in mehiki u-radnikom svojo podporo in priteljsko sodelovanje, pri tem pa iščejo ugodnosti pred ameriški kompanijami, med tem ko britska vlada, ki lastuje to oljno kompanijo, stoji dosedevno na strani Združenih držav pri skelji. . . . Zadnji čas je, da Američani razumejo položaj in sicer tako, kot ga uvažujejo patriotični Američani. V začetku tega pisma opisuje tajnik Fall Royal Dutch-Shell kompanijo, da je večinoma lastuje britska vlada in da služi kot orodje, da strmoglaviti ameriške oljne interese. On končuje svoje pismo in pravi senatorju Lodge: “Tukaj vam izročam zemljevid vsega sveta, ki

BELI TEROR IN VO-LITVE V ITALIJI.

14 ubitih in 100 ranjenih v novi bitki med fašisti in socialisti.

MUČENJE DELAVCOV.

Rim, 19. apr. — Štirinajst oseb je bilo ubitih in okrog sto ranjenih v bojih med fašisti in socialisti včeraj v provinci Tuskaniji. Krvavi boji so se vršili tudi v nedeljo. Štiristo fašistov je zapustilo Firence, v nedeljo jutraj in se odpravilo na "propagando" v bližnja mesta in vase. Okupirali so mesteca Prato in prisilili komunističnega šupana, da je razobedel italijansko trobojnico na mestni hiši. Fašisti so udrili v hiše komunistov, potegnili zadnje iz postelje in jih toliko časa mučili, da so morali podpisati izjavo za izstop iz stranke. V glavnem stanu krajevne komunistične organizacije so pobrali in deloma unidili vse knjige in listine.

Ko je bilo vandalsko delo v Pratu končano, so šli v Capri Bisenzio. Med potjo so pa komunisti napadli fašiste in vnela se je arditna bitka. Fašisti so bili tepevi in že so hoteli pobegniti, ko jim je prišla na pomoč četa karabinarjev in jih rodila.

Druge bitke so se vršile v Arezzo, kjer so komunisti napadli fašiste. Šofer fašističnega avtomobila je bil ubit.

Is severne Italije, Trata in raznih krajeh na jugu prihajajo stalno vesti o krvavih spopadih med fašisti in delavci na volilnih shodih.

ŠPANSKI DELAVCI SO ZA KOLLEKTIVNO PRAVO PROTI MOONREYJU.

Los Angeles, Cal. — Tukaj so obdržavali stavbinski delavci, organizirani v "Dravnem svetu stavbinških delavcev" svoje zborovanje in so sprejeli resolucijo, v kateri apelirajo na gubernerja, da se Thomas J. Mooneyju in Warren K. Billingsu dovoli nova obravnava, ki sta bila obsojena zaradi znanega bombnega napada na parado za vojno pripravljanje. Vzpoved so delci prepričani, da sta Mooney in Billings črvo podjetniške sarote, ker sta bila delavna na polju delavske organizacije.

Zborovanje je sprejelo dalje resolucijo, v kateri se izrokuje simpatije Irski.

Med Francijo in Norveško je zavladalo napeto razmerje v sporu zaradi trgovine.

grafično pokazuje oljni položaj, in tako situacijo pospešuje Royal Dutch-Shell kompanija.

Tajnik Fall pojasnjuje, da je zadal za bojem za olje ogromni boj za svetovno trgovino, za katero se najbolj potegujejo Združene države in Velika Britanija. Nekateri ljudje se šudijo, da je šel ta član Hardingovega kabineta tako daleč, da ustvarja slabo raspoloženje napram Veliki Britaniji, in da pravi v svojem pisnu na Lodge: "Velika Britanija se je naučila iz vojne, da je tisti narod kontroliral trgovino na morju, ki je kontroliral olje, ker je dognana stvar, da premož kot kurjava ne more konkurirati s oljem kot kurjava. Ko je velika Britanija to realizirala, je narod ubral to taktiko zadnji dve leti, katero je praktično izvajala še v mnogih svojih provincah pred več leti. To "razumeti tako, da se odstranijo Američani s tujezemakega in britskega oljnega polja z naloženjem težke butare Američanom."

Značilno je, da le kontrola trgovine na morju zadovoljuje imperialiste. Zdi se, da ni nobene mibili v tem, da se pospešuje trgovina med narodi. Predsednik Harding želi veliko trgovsko mornarico. Ali bo potrebna še ena vojna, da dobe naše ladje potrebno kurivo?

KOVINSKI DELAVCI V PROTIVOJ-NEM GIBANJU.

PREDSEDNIK ORGANIZACIJE ODPOTUJE V MAJU V EVROPO.

Njegova naloga je vaina za svetovni mir.

Washington, D. C. — Wm. H. Johnston, predsednik "Mednarodnega društva strojnikov," odpotuje okoli petega maja v Evropo. Z njim gre glavni pravni svetovalec organizacije Mulholland. Njuna pot ju pelje v Bern v Švico, da tam razgovarjata in razpravljata z odborniki Mednarodne federacije kovinskih delavcev, da se ustavi produkcija vojne municije in orožja. Konferenca ima mednarodni značaj in je zaradi tega izredno važna.

Odborniki organizacije strojnikov imajo nalog, da povzročijo zgodnje sklicanje konference, na kateri naj se izključno razpravlja o sredstvih in potih, da kovinski delavci služijo le produkciji, ki ima namen razširiti in pospešiti blagostanje med ljudstvi, ustavi naj se produkcija orožja in produktov, ki imajo namen uničevati človeška življenja.

"Mi ne nameravamo proglašati splošne stavke, temveč izvesti hočemo moralni pritisk na vse vlade in državnike in na produktivno družbo," je rekel Johnston, ko ga je neki žurnarški poročevalec intervjuval o namenu konference in sredstvih, s katerimi namerna vsaki kovinski delavec doseči svoj namen. "Mi smo prepričani," je nadaljeval Johnston po kratkem molku, "da lahko organizirano delavstvo v bodočnosti prepreči vojno direktivo. Zdal je naša dolžnost, da napravimo ta polokus."

Važno naznanilo delegatom S. D. P. Z.

Situacija združenja je do danes taka, da smo gl. odborniki S. D. P. Z. še ves čas pripravljani, da se izognemo konvenciji, ako bo vse delo od združevalnega odbora do časa izgotovljeno.

Priključujemo tozadevna sporočila vsak dan in ako pride ugodno poročilo, ki spada v področje združenja, se bo konvencija mogla prav zadnje dneve pred časom konvencije preklekati.

Apeliramo na vse izvoljene delegate, kateri imajo zastopati peto redno zborovanje SDFZ, da naj se nikar ne prenegajo za odhod od doma, to pa iz razlogov, ker ima mogoče marsikateri delegat namen koga obiskati pred konvencijo. Vsaki namen naj se odloži za po konvenciji, ako se bo leta vršila.

Prosim torej vse cenjene delegate, da moje sedanje poročilo vzamete na znanje! S sobratstvom pozdravom
John Froster,
gl. predsednik.

Nemška cesarica pokopana s monarhističnim sijajem.

Berlin, 19. apr. — Divja cesarica Avgusta Viktorija je bila danes položena v star mavzolej Antiken Tempel zraven palače San Saueri. Monarhisti, ki so se udeležili pogreba, so se šopirili s običajnimi ceremonijami kakor prejšnje dni, ko so se vladali Hohenzollerni. Tisoč bivših častnikov iz armade in mornarice v gala-uniformi je spremlilo krsto iz kolodvora. Prisotni so bili tudi bivši generali in maršali Falkenhayn, Hindenburg, Mackensen in drugi. Vlada je dala 600 zelenih policistov, ki so čuvali pogreben pred komunističnimi napadi.

VREME.

Chicago in okolica: V četrtek jasno in gorko. Lahki južni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 56, najnižja 46. Bolnce izide ob 6:03, zaide ob 7:35.

Lz delavskega sveta.

— 250 uslužbencev Železnice Denver & Rio Grande, ki so bili dva meseca brez dela, so se vrnili na delo po stari meri.

— Državni pravdnik v Kansasu je apeliral te dni na vrhovno sodišče, da naj zavrže priziv Aleksandra Howata, predsednika okrožne rudarske unije, proti njegovi obsodbi zaradi razžaljenja industrialnega sodišča.

— Pristaniški delavci v Montrealu so končali stavko s kompromisom. Dobili so pet odstotkov povznanja mezde za nočno delo, dočim je dnevnim delavcem utrgana mezda za pet odstotkov.

— Mednarodna bratovščina papičarjev, ki ima svoj sedež v Albanyu, N. Y., je pri splošnem glasovanju skoraj soglasno zavrgla znižanje mezde za trideset odstotkov.

— Gompers, predsednik Ameriške delavske federacije, je obtožen, da je na medenem potovanju s svojo navesto prenočil v neunijskem hotelu v Buffalu, čigar lastnik je velik nasprotnik organiziranega delavstva.

— John Unger, soboslikar v Waukeganu, je bil obsojen na tri mesece zapora, ker je odklonil službo deputiserja ob času jezikarske stavke. Ko je bil v ječi, je na ukaz ječarja pobarval celice. Unija barvarjev v Waukeganu ga je nato kaznovala s sto dolarjev globe, ker ni barval celice po unijski lestvici. Unija mu je tudi naložila, da mora javno obžalovati svoje delo v ječi. Unger, ki ima še deset dni preostati v ječi, pripravljiva svoj zagovor.

— Legislatura v New Yorku je ponovno sprejela zloglasno Lukovko predlogo proti delavskim učnim zavodom. Predloga je bila že lani sprejeta, toda prejšnji govorci jo je vetiral.

— Odbornik Strinajst mednarodnih unij, ki so v zvezi z jezikarsko industrijo, so sklicali konferenco za Denver meseca junija, na kateri bodo izdelali načrt za popolno organiziranje jezikarskih in železarskih delavcev v Ameriki. Pripravljenih je \$70.000 za novo kampanjo. Načrta za stavko ni.

— Stavka cestnoželezniških namočencev v Albanyu, N. Y., traja že dvanajsti teden. Ljudstvo se še vedno ogiblje električnih vozov in se poslužuje omnibusov.

— Položaj na Angliškem je nespremenjen. Stavka rudarjev se nadaljuje. Voditelji železničarjev in transportnih delavcev pojasnijo, da ne morejo podpirati rudarjev, dokler se rudarji sami ne zedinijo med seboj. Na konferenci rudarskih delegatov, ki se vrši v petek, se odloči, dali ostane Frank Hodges še v eksekutivi ali ne. Ako dobi zaupnico, tedaj ostane in odpre nova pogajanja z lastniki rudnikov za kompromis. Če ne dobi zaupnice, tedaj odloči tajništvo in stavka se bo najbrž nadaljevala.

Drobljž od blizo in daleč.

— Na konvenciji "Ameriške zveze za priznanje irske republike", ki se vrši v Chicagu te dni, je bilo sklenjeno, da člani zveze vplačajo dva milijona in pol dolarjev za boj za neodvisnost Irske. Zveza šteje pol milijona članov in vsak prispeva pet dolarjev. Z malimi izjemami so vsi člani Irci.

— Iz Londona poročajo o silnih viharjih z deževnimi nalivi na Javi. 24 oseb je izgubilo življenje.

— V okrožju čikaških klavnice je bil aretiran 70-letni stari John Thompson zaradi zlorabe malih deklic.

— Bolgarija protestira pri ententi proti Grkom, ki so požgali vas Egrek na bolgarski meji.

— Reparacijsko delo Amerike v Sibiriji je končano. Zadnji parnik z bivšimi vojnimi ujetniki je zapustil Vladivostok v sredo; parnik je odplul proti Tratu. Ameriški parniki so prepeljali domov 8000 vojnih ujetnikov. Med čito in Omskom v Sibiriji se še nahaja okrog 20.000 bivših ujetnikov, ki so prepriščeni njihovi usodi. Nekateri so se poenili z Rusinji in se udomastili v Sibiriji, drugi so stopili v rdečo armado.

— **SVETI MOŠ V KAŠI.**

Johnstown, Pa. — Občinski svetovalec Alex Cover je pridrhal rev. Frank Siemienkowskega, župnika narodne poljske katoliške cerkve, za sodnijsko obravnavo na izpoved Katerine Rosenburgove, ki ga je obtožila kriminalnega napada.

Rosenburgova je izpovedala, da je služila kot služkinja v South Forku, ko je rev. Siemienkowskij prišel obiskat družino dne 23. januarja. Bila je sama doma. Župnik jo je vprašal za čašo vode, nankrat jo je pograbil in ji tiskal usta z roko, da ni bilo ališati njegove vpitja. Kljub temu, da se je borila z njim, se ni mogla obvarovati.

Vprašana je bila, zakaj ni prišla preje z obtožbo na dan. Rosen-

burgova je na to vprašanje odgovorila, da ji je rev. Siemienkowskij rekel, da naj molči o stvari, ker nudi duhovniško službo in se poroči z njo. Zaradi te obljube je molčala, toda on je vedno odlašal s spolnjevanjem obljube, daširavno za je ona pročila, da jo izvešči.

Rosenburgova je pojasnjevala, da se je končno obrnila tudi na njegovega škofa, ki ima svoj sedež v nekem vzhodnem mestu. Ker je spoznala, da s prošnjami učesar ne opravi, se je obrnila na sodišče.

Duhoven je seveda trdil, da je vse skupaj zlagano in da ni besede resnice. Občinski svetovalec ni mogel na tako obtožbo izpustiti župnika, četudi bi položil poročilo. Odredil je, da se župnik aretira, toda kasneje ga je sodnik M. B. Stephens izpustil zaradi poročila.

Če bi Rosenburgova prišla a tako obtožbo pred tri stb leti na španskem pred sodišče, bi bila šiva sežgana kot čarovalca.

POTNI LISTI ZA JUGOSLAVIJO.

Poslanštvo dr. Štef. Novakoviča v Slovenec v Washingtonu naznanja, da potovanje v Jugoslavijo ni dovoljeno brez potnega lista, čeprav je ameriška vlada izjavila, da se zdaj lahko potuje v inosemstvo brez potnih listov. Poslanštvo pravi, da naredbe jugoslovanske vlade so še vedno v veljavi, kar se tiče potnih listov. Vsakdo, ki hoče potovati v staro domovino, mora imeti pravičen potni list, drugače ne bo smel čez mejo.

NAZVANILLO IN ZAHVALA!

Borodilnik, prijatelj in znanec! Gracna namreč katona nra je doletela v nedeljo dne 23. marca t. j. in katona je zapustila dva brata, brata Jakoba in sinča Antona Bortel, nam ostane v nespehah in žalostnem spominu.

Ko smo se omenjeni dan peljali na zvezo, smo bili v družbi s Frank in Louis Wagner na splošno prosi Opatov, in čestitki da vinski kateri polje na mestu na reko Illinois se moji sinček kakor je sedel v avtomobilu v avtomobilu v avtomobilu, jaz pa, bejal se da ni sinček, kakor je ostal v avtomobilu, kakor je ostal v avtomobilu, kakor je ostal v avtomobilu.

Trpila namreč katona nra je doletela v nedeljo dne 23. marca t. j. in katona je zapustila dva brata, brata Jakoba in sinča Antona Bortel, nam ostane v nespehah in žalostnem spominu.

Oba sta pokopana na katoliškem pokopališču Sv. Vihara.

Kam potem bi lahko zahvaljujem vsem bratovcem, prijateljem in znancom za ljubavno obhajilo v času te grozne nesreče.

Lepa hvala dr. Štef. Novakoviču, S. N. P. J., kakor tudi vsem pogumnim in častnim članom vaše ter za obilno udležbo pri obhajlo pogrebih.

Hvala vsem prijateljem.

Zalufjeji ostali: Franko, Anton in Agostina Bortel, V. La. Sella, Ill., dne 23. marca 1931.

Naročniški Pozor!

Znamenje (Marca 31-31) pomeni, da vam naročnina poteče na ta dan. Pogovite se z naročnikom, da vam lista ne ustavina, Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljati, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljati valed napačnega naslova, pišite nam dopisno in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. plačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago je za leto \$6.50, pol leta \$3.25.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70.

Naročnina lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO "PROSVETA"
2657 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

ČENE ZA DOLŽNE POSL. SPATVE.

V Jugoslavijo pošljamo za:	
\$ 2.00	K 240
5.00	K 630
10.00	K 1.280
25.00	K 3.150
50.00	K 6.400
75.00	K 10.000
374.00	K 50.000
Za slučaj, da hoče kdo poslati denar v dolarjih, naj računna 4 krova za en dolar.	
V Italijo pošljamo za:	
\$ 5.00	110 lir
10.00	210 lir
25.00	500 lir
45.00	1.000 lir
222.00	5.000 lir
Denar naj se nam pošlje po poštah money order ali po bančnih draftih ali Express čekih ali v registriranih pisnih na:	
ZAKRAJINE & ČERAK Slovenska banka, 70-9th Ave. New York City	

Srbečo košne beleni

Severa's ESKO

KAKO SE UČITI ANGLIŠKO.

Vzemite v roka angleško knjigo ali časopis, beležnico (note book) in Angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kera. Vsako neznano besedo poiščite v besednjaku, kako se izgovori in kaj pomeni; napišite neznane besede v beležnico in jih večkrat ponovite. V par mesecih boste imeli lep zaklad angleških besed, katerih bi ne dali za stotine dolarjev. Vsaka slovenska beseda bi morala imeti ta besednjak. Naročite ga na sledeči naslov:

Dr. F. J. KERA,
6322 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Cena besednjaku je 65 s poštno vred. Poslati lahko naročite za \$1.25 kromarjeve pami, ki vam bodo ugrajale.

BAKRENE KOTLE

BAKRENE KOTLE izdelane in najfinjšega bakra v velikosti za 4 galone za \$18.00; 6 galonov za \$20.00; 8 galonov za \$25.00 in 10 galonov za \$45.00 F. O. E. New York. (Vi plačate poštno-storno stroške). Pošljite denar s naročilom. Izbiteško pošljemo tudi povzeto za čiščenje.

VICTORIA SUPPLY CO.,
154 Market Bldg., New York, N. Y.

RAJOST IN VESELE

AMERICAN UNION BANK

ULOGE

PRODAJAMO SIFKARTE

AMERICAN UNION BANK

RAJOST IN VESELE

AMERICAN UNION BANK

ULOGE

PRODAJAMO SIFKARTE

AMERICAN UNION BANK

RAJOST IN VESELE

AMERICAN UNION BANK

ULOGE

PRODAJAMO SIFKARTE

AMERICAN UNION BANK

Prilo je veliko število potnikov katere je naš Hrvatski Bankir

- ZARO -

privez meseca marca na parnikih Chicago, Rochambeau, Niagara, La Touraine, La Lorraine in še vedno dohajajo.

HITITE DOBITI SVOJCE

ker je sedaj bankir Zaro ustanovil tri svoje urade, enega v Belemgradu, drugi v Zagrebu in tretji v Havre, da bo svojimi potnikom v pomoč za hitro in jamčeno potovanje. Zastopa vse parobrodne črte, vi si lahko sami izberete katerikoli parobrod.

HITITE Z NAZNANILOM ZA VAŠ POS IN ZA ODHOD V DOMOVINO

ker kdor se prvi prijavi pride tudi prvi na vrsto. V New Yorku in v Havre vas pričaka Zarin zastopnik in vam brezplačno pomaga pri vseh zadevah pri potovanju.

POTRUBITE SE HITRO POSLATI DENAR V DOMOVINO DOKLER JE ŠE TAKO NIZKO CENO DENAR

\$7.50 ZA JUG. KRON 1000.

V teku 18 dni vam dostavi denar naš bankir Zaro v domovino, hitro, točno in jamčeno. Za poslani denar osebni v domovini, vam da za jamstvo poštni rezit, a za dostavo denarja na banko v domovini vam preskrbi ulačno knjižico.

Na izgubljenih časn, turšč se takoj obrnite za vse banar potrebujete da vašega državno pooblaščenega bankirja

HENRY C. ZARO,
38 Copper Square,
New York City.
Tel.: Orchard 7007.

Zanesljivo in hitro

poskrbuje denarje isplačila v stari domovini in opravlja druge bančne posle

FRANK SAKNER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Rojaki, poskrbite se v vseh zadevah za slovenske banke, ki je pod stalnim nadzorom državnega urada in ima za varstvo \$100,000.00 glavnice in \$50,000.00 rezervnega sklada.

Za **FRANK SAKNER STATE BANK**
Frank Sakner, predsednik.

EUROPEAN TRADING & EXPORT CO., Inc.,
68 - 5th Ave., New York, N. Y.,
poznana pod imenom **STRUKEK & HORAK,**

namenja vsem rajakom, da gosp. Horak potuje in se nahaja v Ljubljani, Jugoslaviji sedaj, kjer bo prevel našo podružnico tam v svoje roke.

Čeprav Leo Strušek nima več ahenizne ožene pravice do nekakih medel a nra in ni naš tvrditi.

Nih bodo pošiljatev odda dne 27. aprila t. l. s parnikom "KOSCIUSKO". Vsi rajaki, ki bodo dospeli v New York v naš urad do dne 24. aprila bodo odposlani s tem parnikom.

Če naprej doma radno pošiljati na vsaka dva tedna po eno pošiljatev.

Cena je po 15c od vsakega fanta teže do Ljubljane, zavarovalnina pa stane po 5%.

Za vsa natančna pojasnila obrnite se pisмено na:

EUROPEAN TRADING & EXPORT CO., Inc.,
68 - 5th Avenue,
New York City.

Pošiljamo denar v staro domovino.

Kodaj lahko pošljete denar v va kraja na Slovenijo, Hrvatsko, Dalmacijo in Istri.

Nadalje pošljete denar tudi v Srbijo, Bolgarijo in Rumunijo. Jamčimo za vsi poslani denar, vsaka bet god vrniti, da bo hitro in točno isplačan.

PRODAJAMO SIFKARTE NA VSE LINIJE.

Urada ure vsi 5 jutro do 5 zvečer. Pošiljatev in solote po 5:30.

KASPAR STATE BANK,
190 Erie Island Ave., Chicago, Ill.

NAJBOLJŠA SLOVENSKA KOMEDIJA — SPISAL IVAN CANKAR — JE IGRA KI JO PRIPREDI

"POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI"

Stov. Dram. Društvo
V NEDELJO, DNE 24. APRILA
V C. S. P. S. DVORANI, 1125 W. 18th ST.
OB 7 P. O. ZDORNE GEEJ DOPIS

ROJAKI - SLOVENCY - Is obliki pridite v Chicago in upijate si to zabavna komedija

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisati se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.55 za tri mesece, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

Datum v oklepaju n. pr. (March 31-31) poleg vsakega imena in naslova pomeni, da vam je s tem dnem potekla naročnina. Ponovite jo pravočasno, da se vam ne ustavi list.

BELGRAJSKA GOSPODA OBDAJA JUGOSLAVIJO S KITAJSKIM ZIDOM.

Belgrajske cencarske družine, ki so uzurpirale vladno v Jugoslaviji, se hočejo za vsako ceno obdržati v sedlu. Svoje vladne napake prikrivajo na ta način pred ljudstvom, da morajo državni pravdniki — njih golo orodje — zapleniti vsak članek ali vest, ki izide v starokrajških slovenskih ali hrvatskih listih, ako pokaže cencarje v pravi luči. Za slovenske in hrvatske liste v tujemstvu pa izdajajo fermane, s katerimi prepovedujejo njih razširjenje v starem kraju.

Ljudstvo ne sme izvedeti resnice, je parola cencarjev v Belgradu. Odkar se je Vrangel s svojimi kozaki in drugimi ruskimi paraziti naselil v Jugoslaviji, se zdi, da so cencarji vedno bolj prepričani, da je treba v Jugoslaviji vladati po carskem ruskem režimu. Razlika med nekdanjimi mogotci v Rusiji in sedanjimi cencarji v Belgradu je ta, da je ves svet vedel, da v Rusiji vlada avtokracija, cencarji v Belgradu se pa trudijo v potu svojega obraza prepričati svet, da je v Jugoslaviji dom prave demokracije.

Zelo na slabih nogah mora stati vlada belgrajških cencarjev, če so segli po orodju, ki je orodje avtokracije. Pa tudi slabo vest morajo imeti ti cencarji, če se boje kritike v časopisju.

Noben razsoden človek ne pričakuje, da bo našel visoko moralo pri ministrih, ki kockajo za visoke vsote denarja. Kdor igra za sto tisoč ali še več dinarov, ne vpraša čigav je denar, če ima smolo pri kockanju in je treba zopet napolniti prazne žepe. Ali to še ni tako hudo zlo. Kockanje za visoke vsote denarja po ministrskih stannovanjih govori tudi, da so ministrske butice precej prazne, kajti le ljudje, ki ne mislijo dosti, se udajajo takim igram za tako visoke vsote. In takim ljudem je izročena usoda jugoslovanskega ljudstva. To je tista nesreča in sicer največja nesreča, ki je zadela jugoslovansko ljudstvo.

Cencarji zdaj konfiscirajo in prepovedujejo časnike. Oni upajo, da se s takimi sredstvi obdrže na krmilu. Slabo je tako upanje, kajti zgodovina govori jasno kot beli dan, da so tako upanje gojili vsi avtokratje, pa so le sebe varali. In o tem se bodo prepričali tudi belgrajski cencarji, ki so postavili dozdaž že lepo vrsto jugoslovanskih časnikov na indeks, ki izhajajo v tujemstvu.

ALI JE ESCH-CUMMINOV TRANSPORTNI ZAKON PRAKTIČEN?

William G. McAdoo, bivši vrhovni železniški ravnatelj in zakladniški tajnik, pravi, da je Esch-Cumminov zakon zmota v teoriji in učinku. McAdoo ni tega dejal kot prijatelj nacionalizacije ameriških železnic, ampak je rekel, da bo vprav ta postava pomagala, da bodo železnice čimprej nacionalizirane.

Pri Esch-Cumminovi transportni postavi je nastopilo na sodišču dva in štirideset držav. Tožbo je vložila država Wisconsin in nji se je pridružilo še eden in štirideset držav. Vse države pravijo v svojih vlogah, da je ta postava omajala njih državno avtoriteto in jim jemlje pravice, ki jih jim daje ustava Združenih držav. Dalje povdarjajo, da je neekonomična in protiustavna.

Ce najvišje sodišče res pristane na zahteve držav, ki so vložile ugovor proti Esch-Cumminovemu zakonu, tedaj bo seveda razveljavljen. Prav zanesljivo pa železniške družbe ne bodo vrnila denarja, ki so ga spravile s povzeto voznino in tovarnino. Denar ostane železniškim družbam.

Zakon je praktičen za železniške družbe. S pomočjo tega zakona so železniške družbe dosegle povišanje voznine in tovarnine; določbe, ki se nanašajo na razmere med uslužbenci in železniškimi družbami, pa železniške družbe kar enostavno kršijo, ker ni v njem določb, da ima železniški delavski odbor moč, da kaznuje železniške družbe, ki se ne ravna po tej postavi. Nepraktičen je ta zakon za uslužbenca in ljudstvo.

Delavsko gibanje v Detroitu.

Stavka pleskarjev in lakirarjev je končana.

Detroit, Mich. — Pleskarji in lakirarji, ki so bili na stavki pri Packard kompaniji skoraj tri mesece, so dosegli zadovoljiv sporazum. Delavci, ki so zastavljali pri Hupmobile kompaniji in Fisher Body korporaciji, so še stavalji, ko je bil spor pri Packardovi družbi izravnani. Delavci so pri vseh treh kompanijah hkratu vstopili v gibanje.

Fisherjeva korporacija je nedavno izposlovala sodnijsko prepoved, ki prepoveduje delavcem razpostavljanje stavkovne straže blizu tovarne. Sodijska prepoved prepoveduje delavcem povzeti vsak čin, ki se je dozdaž smatral legalnim. Če se zdaj izvrše taki čini, tedaj pomenijo žaljenje sodišča. Sodijska prepoved je izdal sodnik Adolph P. Marshner, ki prepoveduje stajkajočim delavcem grožnje, nasilje, strahovanje itd., ker se taki akti smatrajo za vmešavanje v biznis Fisherjeve korporacije.

Dogodki prejšnjih stavk govore, da se smatra za grožnjo, če stajkajoči delavci nagovorijo stajkokaža in mu s lepimi besedami prigovarja, naj se pridruži stavki.

Sodijska prepoved je sredstvo, katerega se podjetniški interesi poslužijo proti delavstvu, če hočejo za vsako ceno zmagati. Sodijska prepoved bi ne pomagala prav nič podjetnikom, če bi med delavci ne bilo izdajalcev in podreptnikov, ki ob času stavke naskušajo svoje tovariše za hrbtom. Podjetnik mora imeti stajkokaže ob času stavke, če hoče obratovati svojo tovarno. Prav nič mu ne pomagajo najlepše spisane sodnijske prepovedi, ako ne dobi delovne stajkokaške moči za produkcijo v tovarni. Sodijske prepovedi imajo le namen, da preprečijo sporazum med štrajkajočimi delavci in stajkokaži, da tudi stajkokaži puste delo in se pridružijo štrajkajočim delavcem. Če bi bila med delavci razširjena prava zavest, tedaj bi zadostovala že beseda štrajk, da se vsak delavec zaveda, da ne more delati v podjetju, v katerem je proglašena stavka.

Med stajkokaži je nekaj takih, ki iz same samogoltosti in lakomnosti postanejo stajkokaži, drugi pa iz nevednosti, ker pri njih zavednost ni še ni tako razvita, da bi razumeli, da so interesi vseh delavcev enaki, torej nasprotni interesom podjetnikov.

Iz tega sledi, da zavedne delavce čaka še veliko dela, da razširijo zavest med svojimi nezavednimi tovariši. Če bi bila zavednost med delavstvom razvita tako, da bi bilo saj devetdeset odstotkov delavcev zavednih, tedaj bi beseda stavka zadostovala, da tudi najbolj trmoglavci podjetniški pridejo do spoznanja, da je najbolje, da se spor med delavci in podjetniki izravna s pogajanjem. Dokler pa zavest med delavstvom ni razširjena v taki meri, je še vedno pričakovati, da je delavec pripravljen izdati delavec. Zavedni delavci, agitirajte, organizirajte in izobrazujte.

TIHOTAPOI Z OMAMILI PRIJETI.

Chicago, Ill. — Prodajanje raznih omamil kot morfija, kokaina, opija itd. je že veliko let prepovedano. Nekateri ljudje se vseeno udajajo tej trgovini, ker je izredno dobičkonosna. Vprav zdaj so zvezni uradniki zopet prijeli tihotapee, ki prodajajo te vrste strup ljudem. Oblastveni organi sodijo, da je tihotapski krogel samo v enem mesecu vtihotapil za sto petdeset tisoč dolarjev teh strupov v Chicago. Aretiranih je bilo več oseb in našli so pri njih od deset do petinajst tisoč dolarjev strupov.

SUŠA V ONTARIJU.

Toronto, Ont., Kanada. — Pri splošnem glasovanju o prohibiciji so zmagali prohibicionisti z večino 150,000 glasov. Vsa večja mesta so glasovala za uvažanje opojne pijače, toda podeželjska okrožja, koder žive farmerji, so volila proti. Volitve so bile v provinci Ontario v ponedeljek. Natančni rezultati še ni znan, toda domneva se, da je bilo oddanih več ko 600,000 glasov.

Kako je s svobodo govora.

New York, N. Y. — Po vojni je obdržavanje shodov dovoljeno skoraj izključno le v dvoranah, v nekaterih mestih se je pa treba obrniti na policijo za dovoljenje za obdržavanje shoda v dvorani, ker so mestni očetje sprejeli odločbo, da se mora vsakdo obrniti na policijo za dovoljenje, čeprav obdržava shod v dvorani. Pred vojno je bilo v navadi, da so se obdrževali shodi kar na ulici, ne da bi bilo treba vprašati policijo za dovoljenje. Danes pa imamo mesta, v katerih je takozvanim "radikalcem" prepovedano obdržavanje shodov v dvoranah, da sirsavno je v ustavi jasno zaplano, da se svoboda govora ne sme omejit, če se snidejo državljani, da mirno razpravljajo o svojih zadevah.

Da se zopet pribori svoboda govora in zborovanja, se je ustanovila Unija za civilno svobodo. S priborjeno svobodo je pač tako, če jo državljani vedno ne čuvajo, da nekega dne izgine.

Ta unija se je zdaj obrnila na policijske načelnike 88 mest, da dožene, v koliko je svoboda govora in zborovanja omejena po vojni.

Po odgovorih, ki jih je prejela ta unija, je "radikalcem" dovoljeno obdržavati shode v 27 mestih izmed 88 mest. Dovoljenje za obdržavanje shoda se mora imeti v 74 mestih.

Po izjavi policijskih načelnikov je svoboda govora in zborovanja doma v sledečih mestih: Boston, Detroit, Baltimore, Galveston, Tex., Springfield, Mass., Harrisburg, Pa., Fort Wayne, Ind., Terre Haute, Ind., Lincoln, Neb., Berkeley, Cal., in Camden, N. J. V St. Louisu in New Yorku tudi ni treba policijskega dovoljenja za obdržavanje shoda, čeprav ni bilo iz teh mest direktnega odgovora.

V 21 mestih pa ne dovolijo shodov na privatnem posestvu, ako sklicatelji shoda ne vprašajo za policijsko dovoljenje. Policijski načelniki 26 mest poročajo, da se na shodih delajo steno-grafične beležke. Deset policijskih načelnikov je odgovorilo, da prepoved shod, če kaj takega zahteva trgovska zbornica ali pa postaja Ameriške legije. Poročila zaključujejo, da policija nastopi proti "radikalcem", ker smatra to za svojo patriotično dolžnost in hkrati se na postave in da se aktivnost policije ravna po pritisku, ki prihaja od lokalnih časnikov in "patriotarskih" organizacij.

Drugi policijski načelniki pravijo, da so dostikrat narobe poučeni o aktivnosti "radikalcev". V splošnem je pa položaj ta, da se policija ne vmešava več toliko v shode in zborovanja po končanih volitvah v novembru.

Kjer pa pride do stavke, in če se stavka vrši v malem mestu, tedaj navadno konstablirji ali pa policija zabrani obdržavanje shodov, ako ni bila že izdana sodnijska prepoved proti obdržavanju shodov po štrajkajočim delavcem.

NOVA MEHIŠKA "REVOLUCIJA" JE LE NA PAPIRJU.

Obragon poročna, da je vest o revoluti izmišljena.

Washington, D. C. — (Paul Hanna, Fed. Pr.) — Mehiški predsednik Obregon je brzojavil Gompersu, predsedniku Ameriške delavske federacije, da so vesti v ameriških listih o novi revoluciji v Mehiki izmišljene. Gompers je pred nekaj dnevi brzojavno vprašal Obregon, kaj je resnice na vestih in je takoj dobil odgovor.

Obregon poroča, da je v Mehiki mir. Njegova brzojavka se glasi: "V republiki ni nobene vstaje. Murguia je pred kratkem prekoručil mejo z 22 možmi, toda bil je takoj ujet. Vesti, na katere me opozarjate, so delo sovražnikov sedanje vlade, ki bi radi napravili slarn v sosednih državah. Hvala-ležni vam bomo, ako razširite resnico o položaju, in v veseljem Vas informiram, kadarkoli se obrnete na nas za kakšna pojasnila."

Dve četi angleških vojakov na Irskem sta se v nedeljo ponoči spopadli v ljutom boju v zmoti, da se bojujeta s sinfajnovci. Trije so bili ubiti, predno so vojaki spoznali pomoto.

D'Annunzio je sprejel kandidaturu za poslance v Abruzzi in Zadru.

Tudi pravica ni vedno slepa dama...

New York, N. Y. — Pravico slikajo s tehnično v roki in zavezanimi očmi. Ali vsakdanji dogodki govore, da pravica večini prav do bro vidi, kdo stoji pred njo, človek v delavskem jopiču ali pa človek, kateremu je delavski jopič zoperna stvar.

Edwin P. Kilroe je pomožni državni tajnik za okraj New York. Obtožen je bil pred več meseci in dne drugega aprila ga je porota spoznala krivim zarote, da prepreči in porazi namen pravice.

Nekateri radovedneži so pronašli, da je bil Kilroe še vedno pomožni državni pravdnik, dokler je bil pod obtožbo in na obravnavi lani v decembru mu je bil dovoljen brezplačen dopust. To se je zgodilo dne 28. decembra. Na dan njegove obsodbe, je šel v svojo pisarno in sedel pri svoji pisalni mizi.

Razglasitev kazni je bila odložena do 12. aprila. Tega dne je poslušal pomožni državni pravdnik čitanje kazni, ki je koval za rotniške načrte, v družbi svojega prejšnjega pravdniskega tovariša, da prepreči in pogazi pravico.

Kaznovan je bil na pet sto dolarjev denarne globe.

Njegov bivši pravdniski tovariš Louis Swarts je bil kaznovan z ravno tako visoko idenarno globo.

Višji sodnik Weeks, ki je predsedoval obravnavi proti James Larkinu in Benjamin Gitlowu zaradi prestopka zakona proti kriminalnemu anarhizmu in sindikalizmu, in ki je Larkina in Gitlowa poslal za več let v ječo pri trdem delu, je določil pet sto dolarjev denarne globe za pomožnega državnega pravdnika in njegovega bivšega pravdniskega tovariša. Sodnik je menil, da sta oba moza — Kilroe in Swarts — dosti kaznovana, čeprav nista obsojeni v ječo, ker sta pokazala svojo vrednost na ta način, da sta študirala, da skrbita za svoje stare starše.

Gitlow je bil glavna podpora svojega starega očeta in matere.

Kilroe zaprišečen javni uradnik, da bo strogo čuval ustavo in obstoječe zakone, je izvršil zločin na ta način, da je hotel ustaviti kazensko postopanje zaradi bigamije proti Napoleon A. Bourasusu.

Kilroe je še pomožni državni pravdnik na dopustu brez plače. Ko je porota čitala svoj pravo-rok o krivdi in je obenem pripravila milost, je bil pozvan pred sodišče Roy Weller, žanikarski poročevalec Brooklyn Standard Uniona, ker je napisal članek "Some Strange Facts in the Kilroe Case", da naj dokáže, zakaj se naj ne obtoži zaradi žaljenja sodišča.

KANADA NA RAZPOTJU?

Neodvisnost ali aneksija k Združenim državam.

Montreal, Que., Kanada. — A. L. Taschereau, ministrski predsednik v Quebecu, je presenetil vso kanadsko javnost, ko je izjavil te dni, da je Kanada na razpotju. Prišel je čas, ko se mora Kanada odločiti — je rekel — dali še ostane kolonija Velike Britanije ali postane neodvisna republika ali pa se anektira k Združenim državam. Govornik je naglašal dejstvo, da je javno mnenje v Kanadi še nekaj časa razdeljeno glede teh treh vprašanj in na delu so sile, ki pripravljajo tla za aneksijo, druge pa za neodvisno republiko. Njegovo osebno mnenje je, da je boljše biti pod Veliko Britanijo, kakor pa se priključiti k Združenim državam, kajti Amerika je največji asimilant na svetu in v nekaj desetletjih bi dva miliona francoskih Kanadčanov izgubilo svoj narodni značaj. Poudaril pa je, da je Kanada sposobna za neodvisnost, ker že danes je brez malega avtonomna država.

KDO JE PREJEL ŠESTINAJST MILJONOV?

Washington, D. C. — Naznani so, da je s pooblaščenjem zakladniškega tajnika prejela Italija šestnajst milijonov dolarjev posojila v marec. To je bila prva posojilna transakcija s tujemstvom od septembra. Denar je bil posojen Italiji, da je plačala Veliko Britanijo, ki ga je zopet vrnila tej deželi na račun Francije.

METEORITI.

Politični jetniki, ki so obsojeni na dvajset let zapora, imajo upanje, da v dvajsetih letih se lahko marsikaj spremeni. Zemlja se namreč neprerastano vrtila okrog svoje osi.

Znamenja civilizacije: Trije roparji so umrli na vešalih. Eden ropar je bil ubit pred banko. Stiri roparji so usli z velikim plenom. Vse v enem dnevu. In jutri bo meška ravno tako in pojutršnjem. Smrtna kazen zmanjšuje zločine, da!

Ali je kdo tako naiven da verjame, da bo mister Williams, ki je umoril enajst zamorskih sužnjev (ne leta 1851., temveč Anno Domini 1921.) predsedel vse svoje življenje v ječi?

Gompers se ženi — zato menda nima časa, da bi častil Lloydu Georgu na zmagi.

Francija ne miruje pa ne miruje. Za vsako ceno hoče imeti sovjetsko republiko v Nemčiji prvega maja. Zakaj ravno 1. maja?

Novice iz Jugoslavije: Janez Krjavelj in Pope Polomil sta dobila vsak petindvajset v bikovko. Drugo je po starem.

Vlada dežele Hrupe je bila informirana, da se je sovražnik odločil za vojno. Vlada je debatirala o tej stvari in se odločila, da napove vojno sovražniku.

Vlada dežele Hrupe je res napovedala vojno, obenem pa je sklenila, da mobilizira svoje čete še le čez tri mesece. Sklenjeno.

Sovražnik, dobro pripravljen in oborožen, je takoj prekoručil mejo Hrupe.

Vlada dežele Hrupe je pa odgovorila na napad s tem, da je preklicala napoved vojne. Sovražnik je prodiral dalje in dalje.

Neumnost! — boste rekli. Kje je to mogoče? — boste rekli.

Ni mogoče! Pogledite v Anglijo!

Kongres je zopet na delu. Tisoče novih zoknov je v pacif. Kolkiko je med temi delavskimi? A čemu te vprašanje! Saj delavci ne marajo zakonov sebi v pridi. Kapitalisti jih marajo, zato pa imajo 536 poslancev v kongresu.

Pri špičasti bradici Nikolaja Romanova — zakaj je v Rusiji vse tako tiho! Ali ne bo več nobene revolte, kaj?

Po kapitalistični filozofiji je z delavci sledeči kriis: trdovratno se upirajo znižavanju meze! Če bi se dali delavci vsaj kaj pogovoriti, toda nič — in tega jim prodani uradniki ne bodo odpustili!

Predsednik Harding je rekel v svoji poslanici, da "amo billi slabo pripravljene za povojne čase." Zopomnimo si torej, da bomo v bodoče dobro pripravljene za take čase!

Naravnost iz Kopenhagna je prišla dobrodošla vest, da je Lenin spisal knjigo, v kateri priznava, da je grlo zavozil. Rad bi knjigo izdal — toda sovjeti so jo konfiscirali.

Ta vest je dobro znamenje. Pomeni namreč, da kmalu pride tista perijoda intervencije, katero smo zavohali že lani. Ker ne more nihče ubiti boljševiške Rusije od zunaj, se ubije sama, in tpevec, ki bodo verjeli, je še dosti. Tako pride božji mir. ...

Ako sneg in mraz naredi sredi aprila petindvajset milijonov dolarjev škode, tedaj je to zelo sumljiva stvar.

Legislatura mora takoj imenovati preiskovalni odbor.

Ker so pa tudi preiskovalni odbori večini sumljivi, je dobro, da Meščanska federacija imenuje čuječni odbor, ki bo čel nad preiskovalnim odborom.

Liga krščanskih žen se pa ne sme zanesti niti na patriotične meščane, zato je potrebno, da imenuje svoj nadzorni odbor za nadzorovanje čuječnega odbora.

Zveza suhorebrnih čuvajev javne morale ima pa navado in pravijo, da ne zaupa nikomur, niti lastnim želočcem ne, iz tega razloga mora imenovati svoj odbor, ki bo gledal na prste nadzornega odbora.

Ameriška legija itd.

Tako se pride do dna veliki "reči zaroti"

Milan Pugej: Večer.

(Konec.) Jamar se poprayi na stolu in reče: — To si ti, ros je, to si ti! Ka-

dar vidiš, da nimaš prav, pa so vsi križi v hiši. Bože milih in tako naprej. Kaj hočeš? Ne veš, pa je.

Zdaj začneta oba pridobivati zase z oči milost gospoda Škoreca. Drenoljev obraz je odločen in vidi se natančno, kako izživlja besedico "da". Jamar se široko smehlja in poti in čaka z mišje majhnimi očmi.

Tiho je in ta trenutek izrabi gospod Zornik, ki je vedno bolj potreben lasne besede.

— Dovolite, pravi, dovolite, gospoda, da pridemo na drugo stvar, namreč na muziko.

Gospa se ozre vanj, položi mu roko na rame in reče: Pusti to! Zornik vpraša prijazno: Zakaj?

— Dovolite, nadaljuje, jaz sem zadnje dni, ko sem moral nekaj časa zibati svojega sinčka — prišlo je tako — kar naenkrat naletel na napev, na čisto nov napev — takorekoč padla mi je v grlo popolnoma nova melodija za besedilo "Luna sije". Dovolite.

Jamar drži kvišku mesnato domnico in odriva besede.

Drenolja se oglasi.

— Midva, dragi Zornik, sva so-člena, in meni ne boš zameril, če ti nekaj povem. Ti si časti vreden človek, tvoje srce je več kakor zlato in blago, ali to naprako imaš, da se nepretrgoma mešaš v pomenek. To je hip, vidik, je vrsta na Škoreu. On ima besedo.

In Drenolja pomigne Škoreu.

— Vidva, reče Škorec, vidva sta ptiča. Takih ni kmalu.

Oba se zadovoljno muzata. Zornik pa gleda po prtu, puha iz cigarete dim in se vdlaja očividni toposti. Neža rožlja s svečmi steklenicami, ki jih prinaša izpod vodovodne pipe. Gospa sede h klavirju in igra čno izmed Mendelssohnovih pesmi brez besed, ki se jo je še v mladih letih naučila in jo zna še dandanes. Igra sentimentalno, mehko, prijazno. Pianino je slabo ugrujen in mestoma razbit. Na maslovu neke skladbe, ki leži na stolu, so narisani sneženi zameti. Drenolja to vidi in pokáže s prstom.

— Sneg, vidite.

Jamar kima.

— Bel je.

— Ampak, ali vi veste, ka je to?

— Kaj naj bi bilo?

Drenolja napravi strašno resen obraz. Počasi izreče: Optična prevara.

Naenkrat zaplami ognjena debata. Drenolja je mnenja, da je sneg rdeč; krive so naše oči, ki niso točne in zanesljive, da vidimo belega. Jamar se izpočetka smeje in tolče po debelih kolenih, naposled se ne more zdržati, in trče Drenolj ravno tako, kakor misli;

— Ti si osel!

Drenolja raztegne obraz in pravi.

— Čudim se. Tega nisem pričakoval od tebe. Čudim se.

— Taka neumnost! Človek za-držuje besedo, dokler jo more, a naenkrat počí obroč in duo! Tu imaš osla za oslarjo. Človek sem.

Zdaj je za oba konec in ozreta se v Škoreca.

Tiho je. Nihče ne ve, kdaj je utihnila pesem brez besed. Gospa sedi za mizo. Zornik potegne slastno vase dim, puha ga pod strop in nese cigareto na pepelnik. Postaja nekoliko nervozen in ječa.

— Dovolite, do-dovolite, tista pesem je takša:

Gospa mu položi svarilno roko na rame, a Zornik že sloni vznak na stolu, nagiblje glavo po strani, miži in poje svoj napev:

— Lu-u-u-na si-je...

Glas se mu jako trese in napev spominja na operne melodije.

Drenolja in Jamar sta jako vznemirjena zavolje tega in sekata z dlani proti njemu. Ko je konec, reče Drenolja:

— To je strah. Ti ne pustiš človeku do besede.

— Sa-saj sem molčal eno u-ro, prosim! se sklicuje Zornik zelo nervozno in drži ure v roki. Pazil sem: ravno eno u-ro!

Jamar šušlja vanj sitno in kratko:

— Čakaj, za pet nar Kristu-sovih. Saj ne gori voda!

In gleda v Škoreca, ki sedene.

— Vidva sta ptiča. Takih ni blizu.

Pijejo črno kavo in Drenolja in Jamar se šegavo spogledujeta.

Jamar privzdigne tudi mimogrede prt in pogleda skrivoma pod mizo. Drenolja govori nekaj, a on se smehlja, ker ga ne poslušata. Šteje prazne steklenice, ki gledajo vanj iz temine.

— Ega, dve, tri... deset.

Ozira se nato po steni, preklada se po stolu, pomane roke in reče:

— Gospoda, treba ho.

Počasi vstajajo. Jamar se proti vratom grede zaguga in pošali:

— Pa ne, da bi bilo tvoje vino tako hudo, Zornik!!

Zornik boče odgovoriti, ali Drenolja že meri s kazalcem na Jamarja:

— Ti si pa, kakor bi bil doma iz Novega mesta!

— Zakaj?

— Zato, ker nimaš ravnotežja. Novomeščani namreč nimajo ravnotežja. To je stara reč: Pelji se tja in poglej!

— Beži, haha! Ne govori tega!

Oba sta pogledala Škoreca, ali Zornik ga je tiščal v kot za vrati in ga izpraševal.

— Ali bi jaz, se je čulo nalahko to svoj napev, kj sem ga vam za-pel, lahko poslušal tudi pred našim skladateljem Gajovcem? Kaj mislite?

— O, gotovo, prav gotovo, kima Škorec.

— He, Zornik, kliče Drenolja, že spet govoriš! Pusti vendar, da zinem tudi jaz besedico. Ali ste slišali kaj sva govorila z Jamar-jem?

In Škorec reče:

— Vidva sta ptiča. Kar je res, je res!

Gostje odidejo. Gospod in go-spa se vrmeta v sobo in sedeta. Zornik priže cigareto. Kadi do kolenca, zaduší tleči ostavek na pepelniku in vzdahne.

— Zakaj molčiš? vpraša gospa.

— Usoda, meni on, sklene roke in gleda z bridko ironijo v strop.

NIHČE JIH NE MORE VARATI!

Minuli so dnevi, ko se je ljudstvo prestalo varati z raznimi ponudbami. Sicerčo pismo, datirano 22. marca 1921, v Eureka, Calif., je jasen dokaz teh faktov:

"Mi smo zelo zadovoljni s Trinerjevim grenkim vinom. To je izvrstno vrejena ponaredba nas ne more več prevarati. Vaš zvesti John Jicha." Zadovoljstvo naših odjemalcev je popolnoma opravilico. Trinerjevo grenko vi-no izdelovano že nad 31 let po Joseph Trinerjevi družbi, 1333-45 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. je eno med najboljši zanesljivejšimi zdravili proti slabi prebavi, zaprtnici, glavobolu in drugim želo-dnim nerodnostim. Nihče vam ne more predpisati boljšega zdravila za take slučaje in nihče ne more napraviti boljše zmes in zdravila iz znanstvenih kemičnih snovi, kot so izdelane v Trinerje-vem laboratoriju, ki je moderno urejen za proizvajajo izdelkov. Uprashaite vašega lekarnarja tudi po Triner's Angelica Bitter Tonic, Triner's Linctum, itd. ema sama poskušnja vam pokaže ekselentno vrednost teh zdravil. (Adv.)

H. J. FITZGERALD, FUNERAL DIRECTOR

Miners State Bank Bldg. Telefon 61-R. Chisholm, Minn. Prodajam raznovrstne sveže cvetlice, slike in okvirje

ALI DOBRO SPI VAŠ OTROK?

Ako ne spi dobro potem je nekaj v narodu. Mogoče mu ne dajejo dovolj dobre hrane. Otroci, ki ne spijo dobro, so v do-brem stanju drugače ne more spati otrok.

V današnji tedaj tega lista je oglas Borden's Eagle Brand Condensed Milk. Iz-berite ta kuzon in ne poljite se. The Borden Company je danes, eni vam bodo poslali vzorček za preizkušnjo kako so odlični otroci, z kajšico v korist otrokom. (Adv.) April 26.

UPRAVNIŠTVO

opozarja vse naročnike in druge čitatelje, naj nikar ne kupujejo nobenih posebnosti iz posameznih oglasov, ki se nahajajo v listu, ker nekteri so direktno zapeljivi. Vsek naj bo zelo previden in se vselej, če le mogoče predno kaj kupi iz oglasov, prepriča. Za vse oglase so odgovorni le oglaševalci sami, nobene odgovornosti ne prevzame upravištvo in ne lastnik lista. Oglase imamo zato, da nam pomagajo plačati list, kateri je vsak dan dražji v tiskarni in vse povsod. Torej bodite previdni, če se pa nabrišete, tedaj vse to pripisite sami sebi in ne nam.

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreča 130 funtov \$12. Pri vsakem nakupu vprašajte se po, sebo celo. K naročilo prilobite Money Order.

MATH. PEZDIR, Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE bom zopet dobil iz starega kraja. Popravljam, kupujem in prodajam tudi stare že rabljenen harmonike, katerogakoli izdelka.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

V ODGOVORI

Niže podpisana izjavljam, da je IZJAVA ali bolje rečeno laž, katero je izlil na moje osebo sedanjí slovenski ameriški vojak Martin Sivie, Co. C. R. E. C. Jackson, S. C. v Prosveti št. 77 z dne 2. aprila, t. l. Omenjeni mladenič na lažnjivi ter ostudni način javno obrekne moje osebo. Ako bi bilo možno to ustudno obrekovanje omejiti na samo tukajšnje nasebino, bi jaz sploh ne odgo-varjala, kajti Slovenci v tej nasebini dobro vedo, kako se je ta nezadržana igra pričela in kako tudi končala.

Ker pa je list "Prosveta" razširjen povsod, ter odhaja tudi v staro domovino in sem tako skoro gotova, da bo to podlo obrekovanje čitala tudi moja mati. To je torej fakt, ki me je pripravil, da javno zagovarjam moje ime in poštenje. Ako bi gori omenjeni mladenič imel le šolko čuta i poštenosti vsebi sem uverjena, da ue bi podajal v javnost takih ostudnih laži napram dekletu, ki ni napravila nič drugega, nego odgovorila odločno, ker se me je na vse mogoče načine skušalo prisiliti, da bi stopila z njim v zakon. Toraj je bila moja izjava dovolj jasna," da rajši končam življenje, kot pa stopim v zakon z mladeničem, za katerega ni bilo in ne bi bilo moje sreče nikdar pripravljeno. Ali v kljub moji izjavi in mojim odgovorom mladeniču se je pričela nejevoljnost še celo pri stanovanjskem gospodarju. Tako sem izgubila že skoro vse upanje, da se mi bo mogoče ubraniti omenjenega uniženca.

O vsem tem je izvedel rojak Frank Manc in njegova soproga, na kar sta me yzela v varstvo in me stem rešila nastavljenosti pasti. Omenja, da je potrošil \$800,00 lahko tudi še več, kar pa ni moja krivda. Za vse to naj zahvali osebam — ka-tere, on že ve — ki so sklepale zakon brez mojega privoljenja. Kar se pa tiče omenjenih draguljev je pa čisto gotovo, da jih jaz nimam kot tudi ne nobenega predmeta, ki naj bi bil računana na njegovo kozo. Kje se vse to nahaja, ve p. menda naboj Martinček sam. Nadalje govori o celotedenski skupni zabavi; nevem, zakaj je omeni, kakšna je bila ta zabava kajti čitatelji si lahko mislijo, da se je z menoj imitno zabaval. Kar se pa tiče "klotke", katero omenja je pa ravno obratno, kajti Franciška se ni dala ujeti, pač pa sem prosta in vesela. Omenja tudi o plačevanju zdravnika. htevam, da imenuje zdravnika in njegov naslov. Za časa mojega bivanja v Ameriki še nisem bila pri nobenem zdravniku. Ako si res poštenjak, ter ugleden mladenič, je tvoja iskrena dolžnost, da prekličeš vse tisto ostudno obrekovanje napram dekletu, o katerem si svojo laž razlil v javnost. Zatorej te še enkrat pozivljam, da prekličeš laži, ako pa počeš, potem pa bodi uverjen, pred zakonom in resnico Te tudi vojaška suknja ne bo obvarovala. Franciška Svete. (Advertisement April 20.)

LOOK OUT ZA PIJAČE.

katero so združili kot je Triglav čaj vred predim areate k poličku, svoj 75c. TER-POTEC svoj 75c. BMAJ svoj 75c. 1000 ROZE svoj 75c. Kocian (OSTYAN) svoj 75c. In druga šolita v solati. BRINJE, iz starega kraja po 10c funt, celo vrečo 120 funtov (4 bušle) po 14c funt. PRAHE od vina (vine stin) po 12c funt sedestuje po 40 galonov najbolje klate pijače se ječa. GRAPE JUICE 105.00 sod. SUGAR Coloring (Short Pint) \$1.00. GAUGE (MERO) za alcohol auto-ovadator in za vse tekočine ki imajo proof vseh, meri manj kot pol grada po 60 gradov, stane \$1.50. Vse cene vključuje tudi poštnino, samo Grape Juice in Brinje ne. K naročilo je pridati ček, money order ali draft. A. MORWAT, 1905 W. 23rd St., Chicago, Ill.

IMPOTIRANE BRINJEVE JAGODE

Vreča 130 funtov \$12. Pri vsakem nakupu vprašajte se po, sebo celo. K naročilo prilobite Money Order.

MATH. PEZDIR, Box 772, City Hall Sta., New York, N. Y.

PRAVE LUBASOVE HARMONIKE bom zopet dobil iz starega kraja. Popravljam, kupujem in prodajam tudi stare že rabljenen harmonike, katerogakoli izdelka.

ALOIS SKULJ, 323 Epsilon Place, Brooklyn, N. Y.

ZAHVALE

West Frankfort, Ill. — Zahvaljujem se tvrdki Zakrajšek & Češark za njeno točno delo v zvezi s potovanjem moje zaročenke Ane Ferjančič iz starega kraja. Zato priporočam tudi drugim rojakom, naj se obrnejo na to tvrdko, ako hočejo biti dobro postreženi. Anton Mravljje.

Washoe, Mont. — Zakrajšek & Češark:—Naznanjam Vam, da so moje potnice srečno dospеле do mene. Vaš telegram sem dobil o pravem času, da sem jih šel lahko čakati na dipo. Vse je bilo v najlepšem redu. Zato se Vam za Vaš trud in prijaznost prisrčno zahvaljujemo vsi. Toni Zavrsnik.

Bradford, Ind. — Zakrajšek & Češark:—Se Vam prav lepo zahvalvam, ko ste se potrudili in se zavzeli za moje hčerke, da so prišle skozi brez zadržka, kakor so povedale, ko so prišle. Zatorej se Vam moram prav srčno zahvaliti in bom tudi priporočal Vašo tvrdko. Ostajem a pozdravom Vam hvaležni Frank Makuc.

Bridgeport, O. — Zakrajšek & Češark:—Oh enem se Vam moram zahvaliti, da je moja potnica Alojzija Krehengast tako hitro prišla iz starega kraja. Kateri izmed rojakov je namenjen dobiti svoje sorodnike iz starega kraja, temu priporočam, da se obrne na zgoraj navedeno tvrdko, ako hoče biti dobro postrežen, kakor sem bil jaz. Frank Kotar.

Milwaukee, Wis. — Zahvaljujem se tvrdki Zakrajšek & Češark, katere se je zavzela za mene v New Yorku, da sem zamogla odgovoriti k starišem v Milwaukee. Brzojavil in pisma me niso dosegli in oblasti bi me bile poslale nazaj, ako bi se ne bil zame zayzel Mr. Leo Zakrajšek, ki je posredoval, da sam zamogla odpotovati takoj, med tem, ko se agencija v Milwaukee, pri katerem je bila karta kupljena ni hotel priny nič brigati za me. Vsakomur, kdor potuje v stari kraj ali iz stare domovine, priporočam, da se posluží tvrdke Zakrajšek & Češark, ki je v vseh ozirih poslušna in poštrevovalna za potni-ke. Ivanka Križaj.

Dostavek: Ako kdo dvomi, da te zahvale niso resnične, naj piše na tvrdko Zakrajšek & Češark v New York po naslove oseh, ki so zahvala pisale. (Adv.)

LJUDJE S KILO

Vršite stran vaše pasove. Tisoč ljudi s kilo je zadobilo veliko odno-vo s uporabo STUARTS nove iznajdbe PLAPAO podlaga. Kar enostavno zavrete vse vaše pasove pred s jaklino, gumilom in drugimi obveznicami ki vas tegetajo. Naj vam ni poljšene naš

Zastoj na poskušnjo Plapao

Ne razumete silenar nate. Dajte do vam poljšeno dokazov, kaj so ta vse PLAPAO PODLAGA stvorile dobrega drugim. Pojšljamo vam knjigo s listi, kjer so nanašane slike o si kosem. Mi imamo zapreženo izjavo iz vsake krajte, kjer se izči, da je PLAPAO PODLAGA pomagala vrediti silo. NE ČAKAJTE, NE ODLAGAJTE. Pojšljite nam vaše ime in naslov še DANES. Mi vam pošljemo vzorček in poskušajo naš "KILN TRIAL PLAPAO" in knjigo o sdrav-ljanju kila. Naročite na PLAPAO CO., 2325 Stuart Bldg., St. Louis, Mo.—(Adv.)

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vaak delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno čitati

pravo sliko socializma. Naročnina znaša \$2.50 na leto. \$1.50 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC, 3639 W. 26th St., CHICAGO, ILLINOIS.

Ljubiteljem

lepega čtiva naznanjam, da sem prejel veliko zalogo zabavnih knjig iz starega kraja. Dobro kuharico imam zopet v zalogi.

Pišite po nov obširen cenik. JOSEPH KOSHAK, 2118 S. 50th Court CHICAGO, ILL.

Računski Stroj "CALCULATOR" samo \$15.00

Računski stroj, katerega ste potrebovali pri vaših delih, je tu. Računski stroj "Lightning Calculator" Njegova namenska konstrukcija, ki je v vsaki stvari prednjača. Zelo enostaven, zgovoren in trpežen. Naročite ga!

Ali so vaši računi stalni in vsaki? Njegova pri trgovanju in doma. Naročite si "Lightning Calculator" in pri-kažite si njegov in nepopustljiv delež. Računski stroj je lahko vaš prijatelj.

INTERNATIONAL DISTRIBUTING & Mfg. Co. 1038 Adams St. CLEVELAND, O.

FARME NA PRODAJ

v državi New York, Pennsylvania in Ohio. Farme v teh krajih so že sešičene, imajo poslopja in so večinoma vse ograjene. Vse to daje kucepm ugodnost, da takoj pričnejo kmetovati. Kraji v teh okoličah so zelo obljudeni, kar daje priliko kmetom, da spravijo pridelke na bolji trg. Rokaji, in ro-kah imam še nekoliko cenikov od kmetij, kedor ga hoče imeti, naj piše takoj ponj.

John Zulich Farm Agency, 6313 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.

TRPEŽNE BAKRENE KOTLE

po zelo znižanih cenah. Imamo izvrstno izdelane delane kotle in trpežne bakrene kotle, katero razpošljamo na vse kraje, dobro zavite in pakirane v lesenih zabojih.

Za kratko dobo sme se odločiti jih prodajati po slededih znižanih cenah:

Table with 2 columns: Quantity and Price. 4 galone \$4.25, 6 galonov 4.50, 8 galonov 4.75, 10 galonov 5.00, 12 galonov 5.25, 14 galonov 5.50, 16 galonov 5.75, 18 galonov 6.00, 20 galonov 6.25, 22 galonov 6.50.

NAROČITE TAKOJ! NOVOST! NOVOST!

Bakreni kotli za pranje: 10 galon \$11.75, 12 galon 12.00, 14 galon 12.25, 16 galon 12.50, 18 galon 12.75.

Pri naročilu nam pošljite val natančno naziv vašega najbližnjega skupnega urad-ega uradnika, ki vam pošlje takoj naš Model Order ali katalo. Druž. Na C. O. D. se pošljamo silonar. Naš naslov je:

J. O. HRUBY, 1806 So. Racine Ave. Dept. T. Chicago, Ill.

PATENTI

Pišite po mojo knjigo s po-jasnili o patentih in iznajdbah, katero se vam pošlje ZASTONJ na vašo željo.

IZNAJDI TELJI

In drugi, naročite si to knjigo. Ime A. M. Wilson je poznano že nad 30-let in vsaka stvar, ki jo nameravate patentirati, se sprejme pri nas z vašo pažnjo. Pojšljite nam model ali obris vaše iznajdbe v pre-gled.

Pišite še danes po to slovensko knjigo na slededil naslov:

A. W. WILSON, Inc., Registered Patent Attorneys, 312 Victor Bldg., Washington, D. C.

NOVA INTERESANTNA PONUDBA

ZASTONJ NAMIZNI PRZ ZASTONJ. Se nikdar se vam ni poznalo tako bogato darilo popolnoma zastonj. Zakaž bi se ne poslužili za priroke predno je prepotrebno. Imamo jih za samo \$99.00 z vršno izdelanih namiznih protiv kuzonem artističnega izdelka, katerega se vam pošlje zastonj ali nam pošljite naročilo na štiri kopiranja na oči in sicer v teku 30 dni.

Batno oglejte si silko teh krasnih stvarinjal, ki bodo kratke vaše časa. Ne razmeritega kraj in naravnati tako, da zadovolje samo zno zapeljivo za vašo oko.

Artistično delo in jasnost ročnega dela, napačnja te se-gerijale zelo kratko na prvi pogled in celo po \$15.00 vam ni mogoče kupiti boljše ali lažje, da bi vas silenar čije od laži, ki vam jih poskušajo po posredni roki za samo \$2.95 komad, ampak 22 si jih naročite na štiri čaka si približno \$1.00, ker vrta jih damo za varto \$15.00, poleg tega pa dobite tudi tri krasni namizni protiv popolnoma ZASTONJ.

Zapreženo si da omenjena stvarica vsega časa in en mesec, lovej kilita z vašim naročilom, katerega ne bodete nikdar odloževali.

Mi ne zahtevamo denarja v naprej. Samo izpolnite tu spodnji vzor in pošljite nam priročilo šilo v postitni omrežje na poštne uradnike, ostalo pa plačate leta potem, kadar de-lete blizu za vaš dom.

KUPON: Pojšljite mi... barov zastovov kot dolga preobna ponudba. Jas vam to prilobimo pošljimo šilo v postitni omrežje na poštne uradnike. Ostalo \$15.00 plačate ko prejemo blizu na dom. Naročim štiri zato, da dobim samim pri zastonj.

Moje ime: _____

Naslov: _____

Mesto in država: _____

UNION SALES CO., Dept. 105, 2029 W. Chicago Ave., Chicago, Ill.

Postojte zadovoljstvo jamčemo, ali pa denar vrnemo.

IZ GLAVNEGA URADA S. N. P. J.

ZA OBRAMBO ROJAKA JOHN KOČEVARJA,

ki se nahaja v preiskovalnem zaporu, so še darovali sledeči:

Nabrano med rojaki v Camp Shumway, Colo.	\$ 3.50
Poslal Joseph Zuder.	
Darovalo dr. 'Luder Adamič, št. 165 SNPJ v Wickhaven, Pennsylvania	5.00
Poslal Lukas Kralj.	
Nabrano med rojaki v Chisholm, Minn.	8.00
Poslal Frank Klun.	
Dar. dr. 'Karl Liebknecht' št. 110 SNPJ v Chisholm, Minn.	10.00
Poslal Frank Klun.	
Darovalo dr. št. 105 SSPZ v Mascoutah, Ill.	5.00
Poslal Martin Ostrožnik.	
Darovalo dr. "Prostomislec" št. 87 SNPJ v Herminie, Pa	5.00
Nabrano med člani	8.16
Poslal John Katus.	
Nabr. na seji dr. 'Glas Naroda' št. 89 SNPJ v Milway, Pa.	4.11
Poslal John Sire.	
Darovalo dr. 'Nar. Bratje' št. 202 v Great Falls, Mont.	2.00
Poslal Chas. Lousen.	
Nabrano pri dr. 'Karel Marx' št. 225 SNPJ, Girard, Kans.	33.75
Poslal Rud. Peve.	
Nabr. na seji dr. "Planine" št. 418 SNPJ v Morley, Colo.	10.50
Poslal Joseph Lauriha.	
Nabr. na seji dr. "Složnost" št. 303 SNPJ v Ralplton, Pa.	5.20
Poslal Geo. Kristel.	

Skupaj 100.00
Prejtnji izkaz 1,321.92

Skupaj do sedaj poslano na glavni urad SNPJ \$1,422.14
Vincent Gajnar, predsednik SNPJ.

RACUN		št. dr.	Vplačila	Isplačila
med jednoto in društvi za mesec marec 1921.		126	266.75	210.30
1.	233.72	130	174.83	37.00
2.	240.78	131	188.74	48.00
3.	213.75	132	185.00	26.00
4.	178.23	133	70.85	80.00
5.	1,145.37	134	83.99	
6.	246.87	135	112.71	133.00
7.	125.18	136	38.00	7.00
8.	176.09	137	376.40	97.00
9.	247.87	138	409.40	359.00
10.	367.33	139	104.19	
11.	131.33	140	175.25	64.00
12.	187.39	142	1,457.50	1,764.00
13.	313.39	143	98.88	148.00
14.	475.59	144	101.81	15.00
15.	609.45	145	140.96	124.50
16.	273.50	146	135.10	27.00
17.	97.19	147	690.81	105.00
18.	462.61	148	40.40	32.00
19.	362.82	149	96.81	46.00
20.	105.44	150	91.64	64.00
21.	32.01	151	29.88	15.00
22.	148.58	152	68.17	
23.	131.16	153	15.63	
24.	100.63	154	136.10	238.00
25.	44.03	155	44.12	
26.	289.75	156	7.97	
27.	86.35	157	108.75	34.00
28.	50.81	158	55.00	42.00
29.	141.62	159	24.50	
30.	174.22	160	90.65	28.00
31.	330.95	161	63.25	87.00
32.	59.39	162	67.29	15.50
33.	184.85	163	184.80	197.00
34.	32.82	164	55.15	15.00
35.	146.70	165	157.60	26.00
36.	238.62	166	148.00	141.00
37.	96.73	167	39.53	71.00
38.	136.17	168	208.11	183.50
39.	14.64	169	64.73	239.00
40.	205.16	170	140.95	37.00
41.	144.71	171	90.38	
42.	43.86	172	74.71	
43.	275.80	173	130.77	637.00
44.	330.85	174	27.54	
45.	206.97	175	90.82	
46.	298.44	176	244.11	102.00
47.	114.93	177	187.74	88.00
48.	252.84	178	15.00	373.00
49.	539.76	179	29.93	14.00
50.	139.34	180	66.51	55.00
51.	53.47	181	68.50	10.00
52.	57.74	182	72.97	
53.	224.90	183	156.19	88.00
54.	132.21	184	68.71	14.00
55.	130.32	185	214.10	1,024.00
56.	159.72	186	168.26	89.00
57.	155.60	187	44.68	56.00
58.	218.70	188	248.51	275.00
59.	31.45	189	34.59	
60.	201.93	190	250.50	146.00
61.	479.14	191	58.37	45.00
62.	67.48	192	79.74	25.00
63.	87.32	193	304.63	226.00
64.	394.02	194	283.12	106.00
65.	106.48	195	61.00	360.00
66.	35.74	196	158.95	106.50
67.	194.73	197	174.57	
68.	62.97	198	114.00	
69.	24.67	199	100.12	52.00
70.	82.64	200	113.98	64.00
71.	139.47	201	180.41	151.00
72.	73.80	202	65.35	27.00
73.	239.52	203	163.17	222.00
74.	354.74	204	124.61	399.00
75.	110.90	205	104.92	8.00
76.	211.72	206	81.22	26.00
77.	97.68	207	112.75	37.00
78.	515.90	208	71.88	52.00
79.	291.03	209	79.13	
80.	220.88	210	139.84	132.00
81.	100.54	211	66.96	406.00
82.	318.10	212	85.76	188.00
83.	389.70	213	35.68	408.00
84.	87.76	214	154.88	48.00
85.	42.37	215	86.93	14.00
86.	174.31	216	139.36	39.00
87.	190.74	217	63.65	
88.	246.09	218	131.57	167.00
89.	390.77	219	94.00	
90.	6.90	220	147.15	384.00
91.	13.36	221	242.00	757.00
92.	137.47	222	209.24	24.00
93.	127.00	223	43.06	
94.	34.17	224	97.80	64.00
95.	96.12	225	44.18	44.00
96.	292.73	226	88.90	14.50
97.	144.17	227	132.87	294.00
98.	179.93	228	42.81	
99.	148.53	229	40.44	
100.	530.31	230	48.15	18.00
101.	147.98	231	120.20	15.00
102.	254.02	232	182.56	145.00
103.	90.89	233	132.73	278.00
104.	109.86	234	254.74	295.34
105.	191.33	235	39.02	80.00
106.	94.87	236	99.85	1,048.00
107.	163.18	237	79.71	
108.	231.71	238	28.76	
109.	174.76	239	62.39	143.00
110.	129.58	240	112.14	
111.	383.33	241	162.36	146.00
112.	142.18	242	97.09	
113.	115.75	243	23.18	24.00
114.	231.36	244	137.83	30.00
115.	179.65	245	193.02	116.00
116.		246	125.99	708.00

št. dr.	Vplačila	Isplačila	št. dr.	Vplačila	Isplačila
260	55.67	59.09	11	9.20	
261	65.88	426.00	12	11.02	
262	131.51	105.00	13	3.54	
263	63.69	59.00	14	28.77	
264	96.43	89.00	15	12.67	
265	127.84		16	6.96	
266	66.92		17	5.52	
267	124.17	70.00	18	2.31	
268	190.70	283.00	19	24.80	
269	128.42	290.00	20	4.24	
270	111.87	84.00	21	2.08	
271	178.75	94.00	22	5.02	
272	23.35		23	1.08	
273	45.73		24	3.00	
274	186.68	165.00	25	1.00	
275	95.77	17.00	26	5.22	
276	49.85		27	4.01	
277	104.36		28	1.13	
278	69.53		29	4.29	
279	111.95	115.00	30	11.77	
280	73.58		31	18.82	
281	75.57	43.00	32	1.00	
282	40.34		33	4.42	
283	111.71	1,048.00	34	1.18	
284	180.76	206.00	35	3.85	
285	130.64	49.00	36	3.78	
286	137.02	10.00	37	2.57	
287	161.35		38	4.06	
288	36.56		39	5.0	
289	10.27		40	4.32	
290	93.42	14.00	41	7.04	
291	26.53	14.00	42	1.98	
292	205.43	177.00	43	6.52	
293	175.47	43.00	44	15.43	
294	227.83	112.00	45	8.58	
295	145.47	66.00	46	5.32	
296	74.40	29.00	47	5.32	
297	41.01		48	5.32	
298	82.69		49	1.26	
299	131.57		50	2.39	
300	97.59	32.00	51	1.26	
301	121.47		52	3.03	
302	23.91		53	1.85	
303	94.91	138.00	54	7.18	
304	36.87	14.00	55	7.30	
305	47.07		56	3.16	
306	55.24	87.00	57	4.11	
307	187.61	105.00	58	3.33	
308	143.64	202.00	59	3.70	
309	274.07	73.00	60	13.48	
310	86.84	24.00	61	6.49	
311	74.21	28.00	62	2.00	
312	93.13	35.00	63	17.89	
313	60.11	58.00	64	9.52	
314	71.81	15.00	65	16.07	
315	28.95	15.00	66	4.03	
316	70.97	75.00	67	11.92	
317	147.23	85.00	68	4.92	
318	258.48	303.00	69	11.37	
319	48.56	108.00	70	2.92	
320	89.44	222.00	71	3.42	
321	37.62	28.00	72	3.19	
322	47.87	182.00	73	7.38	
323	29.93		74	21.67	
324	58.83	156.00	75	5.4	
325	46.13	34.00	76	7.01	
326	52.89		77	6.73	
327	55.01	54.00	78	8.53	
328	32.07	62.00	79	4.42	
329	155.05	237.00	80	10.67	
330	67.17	38.00	81	3.0	
331	88.22		82	0.97	
332		92.00	83	10.59	
333	34.03	50.00	84	2.44	
334	77.44	39.00	85	12.85	
335	72.53	56.00	86	0.9	
336	189.78		87	7.90	
337	45.67		88	5.50	
338	160.68	80.00	89	2.89	
339	29.09		90	5.08	
340	66.72	20.00	91	7.20	
341	55.64	1,033.00	92	2.54	
342	58.65	14.00	93	1.30	
343	20.10		94	4.65	
344	30.30	264.00	95	96	
345	48.62	30.00	96	4.37	
346	47.77		97	19.96	
347	172.73	101.00	98	1.62	
348	182.64	347.00	99	0.73	
349	54.58		100	21.20	
350	28.71		101	7.2	
351	29.79	14.00	102	4.46	
352	124.02	70.00	103	6.32	
353	227.34	253.00	104	15.06	
354	66.22	73.00	105	4.67	
355	48.07		106	3.34	
356	121.80	129.00	107	1.44	
357	102.24	66.00	108	7.2	
358	68.15		109	4.46	
359	26.41	84.00	110	7.82	
360					

SDPZ 3. maja ob osmi uri zvečer v Slov. del. domu v Maxhomu, Pa. Program te veselice je: Nastopi pevskih zborov, godba na pihala, ples in prosta zabava. Za vsa najboljša vsestransko postrežbo bo skrbel veselilni odbor — Vstopnina za moške 50c, ženske so vstopine prazne. Vstopnice k tej veselici se dobijo v predprodaji pri družinskih tajnikih in blagajnikih na večer veselice pa pri vratih.

Apelica se na člano družtev SDPZ v tukajšnji naselbini in bližnji okolici, da se udeležijo te veselice v celnem Wevillu, da tako dostojno počastijo delegate. — Pripraviljal odbor.

Springfield, Ill. — Poročano je že bilo večkrat o tukajšnjem Slov. nar. domu, edino v zadnjem času so dopisniki nekako utihnil, skorajda sem prišlo, da se bo kdo oglašil. Toda prikaže, val sem zapel, in valed tega se mi vidi posebno, da nekatere stvari pojasnim, da ne bodo delničarji v smoti ali v nepravem, ker se je že skoro mesec dni pred letno sejo delničarjev slišalo nekatere govorice, da odbor na položje pravilno in da je vse nekako kapitalistično podjetje, ker odbor odloča v vseh zadevah sam na svojih mesečnih sejah. — Nima nam namena komu kaj pohtikati ali pa celo koga žaliti, ampak povem resnici na ljubo in pojasnim nekatere stvari v korist Slov. nar. domu.

Če je odbor s tem kaj zakrivil, ker vrti svojo dolžnost, kot mi predprijatelj pravila, je v pravilih jasno povedano, da ima sleherni delničar pravico udeležiti se mesečne odborne seje in je upravičen na istih povedati svoje mnenje in dati nasvete. In odbor je bil pri volji se razvati in vpoštevat nasvete delničarjev. In tega se tudi še vedno drži in je še vedno pripravljen vpoštevat nasvete posameznih delničarjev, kolikor mu je le mogoče, da Slov. nar. dom bolj napreduje, ako je nasvet na mestu in v korist celemu podjetju. In če komu kaj na ugaja ali da se mu godi krivica, ni potreba kričati po straneh kotih in zabavljati po nepotrebnem, pač pa naj vsakdo pride na sejo odbora in na seji izrazi svoje mnenje, in prečita naj ha, da se bo vpoštevalo vse in poravnalo krivico, v zadovoljnost prizadetega. Vsako posttrankna govorenja in sabavljanje pa je škoduje podjetju in koristi nasprotnikom, katerih se ne manjka nikjer in gotov sem tudi, da je tukaj v Springfieldu dosti takih "prijeteljev", ki zelo spretno migajo z ušesi in peslujajo, kedaj bo poginili in propadel Slov. nar. dom.

Toda prepričani naj bodo, da je vsako tako govanje in posluhanje zaman, pač pa bodo vsi dotični "prijetelji", ki danes želijo pogin Slov. nar. domu, nekoga dne zagledati Slov. nar. dom popolnoma in veličastnejši kot je danes. In to bomo dosegli, ako bomo složni in delovali z roko v roki na to, kajti Slov. nar. dom je nam vsem v veliko korist, kar mora sleherni priznati, kdor je količkaj razdalje razmere v tukajšnji naselbini. V dokaz naj služi samo to, če bi ne bilo tukaj Slov. nar. doma, bi morali iskati prostorov za zborovanja družinskih sej in sploh za vsake najmanjšo zborovanje in sestanko in obenem precej drago plačevati najemnine tujcem. Nasprotno pa, ki imamo svoj lastni "Dom" dobijo vse delničarji. Naj navedem v dokaz dohodke prošlega leta, katere bi dobili tujci, ako bi ne imeli Slov. nar. doma. Dne 24. maja 1920 se je pričelo v poslovanjem Slov. nar. doma. Od 24. maja 1. l. pa do 15. marca 1. l. je bilo vseh dohodkov \$4290.33, stroškov pa \$2815.30, preostanek torej \$1475.03; iz tega preostanek se je plačalo vsa popravila v posloppju, katerega stroški so znašali nad \$800. Ako bi ne imeli Slov. nar. doma bi vse to dobili tujci, ne pa mi.

Rojaki, ako je nam ljub napredek in ako želimo napredovati v vseh ozihih, je nam posebno da smo složni in med nami najizgledne zavist, sovražstvo in hinavščina, in vpoštevat tiste besede, ki se volijo — in tolikokrat sliši na raznih zborovanjih in sejah, namreč "brat" in "brat" ter "bratstvo". Vpoštevatjmo te besede vsepovsod in v vseh ozihih, da ne bodo samo vedno premievane fraze. Ako smo na sejah bratje, bomo tudi bratje v

ven sej. In če homo to vpoštevali in delovali složno in opustili vse, kar nam škoduje v našem napredku, je nam zagotovljen napredek in vseh ozihih in ponosi homo lahko na naše delo in zavodnost. — Rojaki, apeliram na vas, vpoštevatjto to, iz ne bo vam žal!

V korist Slov. nar. doma se bo vršila veselica 30. aprila t. l. kot v pozdrav delavskega praznika Prvi maj, na katero so najuljudnejše povabljeni vsi rojaki in rojakinje v tej naselbini kakor tudi v bližnjih naselbinah. Ves dobiček je namenjen v podporo Slov. nar. domu. Pričetek veselice ob sedmi uri zvečer. — Za vsakovrstno najboljšo postrežbo bo skrbel veselilni odbor. — John Goršek, pred.

Brakenridge, Pa. — Prosveta mi je najljubši list izmed vseh drugih slovenskih listov, kar jih izhaja v Ameriki, valed tega tudi ponovim naročnino, katere mi je petoletka in priloženo pošiljam \$2.80 (celoletna naročnina za člana stane \$2.80, torej ste poslali en dolar premalo; opomba uprav.) Ta vsota je tako malenkostna za slehernega člana SNPJ v primeri z bogatim živom, katerega prinaša Prosveta, da jo še ni treba omenjati ne. Sleherni rojak bi moral biti naročen na list, ker nam mnogokrat odpre oči, da spoznamo naše "prijetelje" v pravi podobi, in marsikaj izvemo iz tega lista o čemur se mi še prej sanjalo ni. Poleg tega pa prinaša zanimive vesti in vsega sveta, lepe in poučne članke in zanimive povesti. Sploh Prosveta je najboljši slovenski list v Ameriki in tudi edini delavski dnevnik, ki stoji zvesto na strani delavstva in ne obrača svojega plašča po vetru, kot to delajo drugi listi. Valed tega tudi apeliram na vse naročnike, širite list Prosveta med rojake, da bo sahaljal v slehernu slovensko hišo.

Kakor povsod tako tudi tukaj počiva delo v tukajšnjih tovarnah, in delavci pa doma. Tu in tam se opazi kakoga trpina, ki obdeluje skromni košček svojega zemljišča pri hišici v upanju, da bo njegovo delo bogato poplačano. ko bodo vrtni pridelki obrodili in dozoreli. Tukajšnje tovarne so prvi zaprle svoja vrata 15. decembra in naznanile delavcem, da naj počakajo ako hočejo doma, deklec se ne prične s obratom. Nekako pred enim mesecem so pa gospodje pozvali par ducetov delavcev na delo in nam povedali, da je nam meza znižana na 15-odstotkov in kdor je zadovoljen z to mezo lahko dela, kdor pa ne, na lahko gre, bo pa drugi vzel njegovo mesto. Kaj smo hoteli? Delati. Delali smo en mesec in nato je pa zopet priznani iz družbene pisarne listek na tovarniška vrata, na katerem je bilo, da naj zopet počivamo nekaj časa doma in da nam bodo še upoštevali, kedaj naj zopet pridemo delati. In tako smo zopet doma in premišljujemo dobre čase. Sedaj se nekaj čuje, da bodo ponovno znižali mezo za 15 ali 20 odstotkov, ko nas ponovno pozovejo na delo, Lepo! Cene življenjskim potrebščinam gredo navzgor, plače pa navzdol, pa se prečivi ubogi siromak, kakor več in znač.

Tudi tukaj smo imeli zgodnjo spomlad. O Velikonoči je bilo že opaziti cveteti sadno drevje, kot hruške, jabolka, češnje in breškve. Vse je že bilo v najbujnejšem cvetenju. Toda prihrumela je snežena nevihta od severa 10. aprila in zavrila vso paravo zopet v beli plašč ter storila veliko škodo na sadnem drevju.

Tukajšnja družtvo "Slovensko hrvatska slova" št. 375 SNPJ napreduje še precej povoljno kljub slabim delavskim razmeram. Člani tega društva smo tudi aktivirali med rojake, ki še niso člani SNPJ, da naj pristopijo solaj, ko jednota nudi take ugodnosti, toda domalega sleherni je odgovoril, da bo gotovo postal član Slovenske narodne prične delati. Toda tak odbitno prične delati. Toda tak odgovor ni povsem pravičen, ker greva in bolezen ne čaka, kedaj delavce prične delati, ampak nesreči vsakdo lahko tudi šoma in ni mu treba ravno opravljati delo v tovarni ali rudniku. Šbodi vsaki čas lahko. In brez podpore biti v teh časih, ko ni zasluga, ni posebno prijetno za nikogar posebno pa še ne za delavca v družino. Prihranki izginjajo kot sneg na spomladanskem solnem,

in potem se naseli v tako hišo be da in pomanjkanje. Valed tega priporočam vsem rojakom, pristopite takoj, in ne odlašajte.

Pečlarska kluba v tukajšnji naselbini sta samo dva in vsaki šteje po enega člana; napreduje ta pa tudi ne bogve kako, ker imata že po pet do šest križev na hrbtu. — Pozdrav rojakom v Red Lodge, Mont. posebno pa Franku Kočevarju in njegovi družini. — Anton Bavetz.

Chicago, Ill. — Dne 24. aprila t. l. vprizori Slovensko dramatično društvo v Chicagu predstavo "Pohujšanje v dolini Šentflorjanski" v Č. S. P. S. dvorani, 1126 zapadna 18. cesta in May cesta. Ta predstava je zadnja v tej sezoni, in druga sezona prične prihodnjo jesen.

Vse predstave, katere je vprizoril gori omenjeno društvo so bile še precej dobro obiskane, in raditega se nadejamo, da bo tudi ta zadnja predstava še boljše obiskana, kot so bile prejšnje. In to lahko sodimo tudi po temu, ker sem se zadnjič pogovarjal z Matvetzovim Francolinom in onstavnim Tonotom v ogavem salonu, ki sta mi oba rekla, da bode ta gotovo obiskala to predstavo, ker sta gadovedna, kakšnje je ta greh, ki se imenuje "pohujšanje".

Ko pridemo v dotiko z ljudmi druge narodnosti in se podamo v razgovor, tedaj se zelo radi pobahamo o svoji narodnosti, kako napredujemo na gospodarskem polju, koliko imamo članov v političnih in kulturnih organizacijah. Mi Slovenci se tudi radi pobahamo, da imamo politične organizacije, pevске zbornice, dramatične klube itd. Pohvaliti se, to je zelo lahka reč, ali vzdržati in gojiti petje in dramatiko pa ni tako lahka stvar. V Chicagu je še težje, ker smo Slovenci tako raztrženo naseljeni. Rojaki, ki so člani pevškega zbora ali dramatičnega društva in sploh slehernu društva imajo velike težave, ker se morajo voziti z poulično karo na seje ali vaje. In vsi smo delavci, ki si moramo služiti svoj kruh s težkim delom. Pride pozno zvečer domov ves utrujen, in potem pa na sejo ali vaje; domov pride pozno, drugi dan je ves utrujen še predno prične delati, ker ni imel dovolj počitka. Poleg pa še žep trpi bolečine. Iz tega se razvidi, koliko moramo rojaki v Chicagu žrtvovati, ako hočemo vzdrževati tako kulturno društvo. Toda na dan priveditve je vse to pozabljeno, ako je dvorana napolnjena in ko sleherni vidi, da rojaki znajo ceniti požrtvovalnost delujočih članov tega ali onega društva, in tedaj sleherni, ki je še prej takorekoč obupal in se zavzel, da se ne bo več trudil, zopet sklene da bo še nadalje žrtvoval svoj prosti čas in tudi potrebni počitek.

Rojaki v Chicagu, ako želimo, da bodo naša kulturna društva v Chicagu napredovala po načrtani poti, tedaj je naša dolžnost, da jih podpiramo gmočno in moralno, po naši najboljši moči. Pokazimo, da smo v resnici solidarni tudi v naših dejanjih in ne samo v govorici ali debati. Pokazimo drugim narodom, da smo tudi mi Slovenci za napredek Slovečtva in Sloveške družbe. Udeležimo se vsi do zadnjega prihodnje predstave Slov. dram. društva in napolnimo dvorano do zadnjega kotička.

Kdor še nima vstopnice naj se požuri da jo kupi še v predprodaji, ker so v predprodaji en kvoder ceneje kot pa na dan priveditve pri blagajni; v predprodaji namreč stane ena vstopnica 50c, do čim stane na dan priveditve pri blagajni 75c. Vstopnice se dobijo pri članih dramatičnega društva in pri članih delavskega pevškega zbora "Sava" kakor tudi v sledočih gostinjah: Martin Nemcnigh, 1900 W. 22nd Str., John Košček, 1805 So. Racine Ave., in Andrew Špolar, 1802 So. Racine Ave. Ne pozabite pa, da prodaja vstopnice tudi "kolmajnar" Frank Udovich, 1844 So. Racine Ave., in kdor jih naroči precej prej, mu jih pripelje s svojim "Charletom" na dom (ako se dogovoriti z njim, gotovo). Kot mi je tiskovni odbor "Slov. dramatičnega društva" poročal, je naročil 5000 vstopnic, ki so sedaj vse na trgu in se menda prodajajo kot "hot cakes". Torej la po njih in pridite pogledati "Pohujšanje v dolini Šentflorjanski", ki se vr-

ši 24. aprila t. l. popoldna v dvorani "Č. S. P. S." in priče ob drugi uri popoldne. — Stacunar.

Waukegan, Ill. — Zelena pomlad je prišla. Vsa narava se oživlja k novemu življenju. Valovito Michigansko jezero se je pomirilo in stoji mirno v svoji čarobni lepoti, po katerem mirno plujejo ladje.

Z delom gre tu ravno v sedanjem času bolj slabo, kot sploh povsod, vendar je pa upanje, da se kmalo obrne na bolje, ker za slabim mora priti dobro. V tej naselbini imamo 15 različnih petipornih organizacij. Pozrešali smo pa eno, namreč medsebojne podpore in da bi pomagali drug drugemu. V ta namen smo ustanovili slovensko stavbinsko in posojilno društvo, ki se imenuje "SEVERNO NABREŽNO STAVBINSKO DRUŠTVO" (North Shore Building and Loan Association). Namen tega društva je štedljivost in medsebojna podpora delavca za odplačevanje po 25c na teden. Vsa lahko vzame delnic kolikor hoče.

Najbogatejši mož John D. Rockefeller je rekel, da je najtežje spraviti prvi tisočak, potem je lahko. Sedaj pa pomislite, kako lahko je to napraviti; ako eden vzame deset delnic, plača na teden dva dolarja in pol in v šestih letih in dveh mesecih ima pa cel tisočak. Mladenci ali mladenka n. pr. v starosti 18 let vzame deset delnic in odplačuje tedensko po dva dolarja in pol. Ko je star(a) 24 let ima tisočak, ki pomaga v nadaljnjem življenju. — Ako kdo hoče postaviti svoj dom in nima dovolj denarja, mu pomaga to društvo s posojilom, katerega potem odplačuje lahko tedensko in sicer malo vsoto, v kateri so vračunjene obresti, in na ta način odplačuje svoj dom, mesto da bi plačeval hišno najemnino (rent) in tako na najlažji način pride do svojega lastnega doma.

Rojaki, premislite dobro to, v koliko korist je vam stavbinsko in posojilno društvo. V vseh večjih naselbinah imajo Slovenci tako društvo, ki zelo dobro napreduje in pomaga vsestransko rojakom.

Dne 23. aprila t. j. v soboto zvečer se vrši seja v Frank Opatkovi dvorani na deseti cesti v No. Chicago. Prične ob pol osmi uri zvečer Apelliramo na rojake v Waukeganu in No. Chicagu, da se udeležijo te vlevalezne seje polnočtevilno, ker ta seja je izredne važnosti. — Frank Opatka, predsednik; John Umek, tajnik.

Nokomis, Ill. — Gotovo je že rojakom dobro v spominu zavraten roparski napad na rojaka John Mekinda, kateri se je izvršil v tukajšnji naselbini pred dobrim letom in na katerem je bil omenjeni rojak ustreljen. Napadalec, za katerega aretacijo so prispevali tukajšnji rojaki par sto dolarjev se sicer nahaja pod ključem in sicer v okrajni ječi v Hillsboro, Ill. Kako po sodnijska obravna izpade, je še težko reči, ker nihče ne ve, kje je sedaj glavna prika, ki je bila navzoča pri zavratnem napadu.

Sleherni zavedni delavce vs, da se zopet približuje prvi maj, praznik vsega razredno zavednega delavstva. Pri tem se bo pa mogoče kateri oglašil in rekel, kaj nekateri stični vedno čvekajo o prvem maju, ker ni nič izrednega na ta dan. Toda, kot sem že omenil, je prvi maj praznik delavstva, praznik, katerega so delavci sami določili za svoj praznik, in ta praznik ni zapisan v nobenem kolektarju nobene vere, to je praznik dela, simbol probujajočega delavstva. In ravno valed tega je toliko pomembnejši za splošno delavstvo. Na ta dan se zbira delavske trupe po vseh industrijalnih središčih, kjerkoli je kaka industrija in kjerkoli je naseljeno zavedno delavstvo. Na ta dan se zbira delavske množice, da dostojno proslavijo svoj dan, dan, katerega so si sami določili za svoje praznovanje, kakor so razne verske sekte določile posebne dneve za praznovanje.

In razredno zavedno delavstvo v tej naselbini in bližnji okolici je tudi sklenilo, da dostojno proslavijo ta dan. Tukajšnji slovenski klub št. 128 JSZ je sklenil v sporazumu z Italijani, dostojno proslaviti ta dan. V nedeljo 1. maja popoldne se vrši velik ljudski shod v dvorani sodruga Anton Bergerja na Coalton, Ill., in po shodu pa velika veselica. Za-

detek ob drugi uri popoldne. Na shodu nastopijo govorniki v najmanj treh jezicah. Slovencev dobimo govornika iz Chicage, ki nam bo pojasnil, od kje prihaja vse delavsko gorje, kdo je njegov oče in kako nam je mogoče to gorje odpraviti. Pokazali nam bodo pot, po kateri moramo hoditi, da pridemo do cilja, katerega smo zastavili.

Ker je ta shod volike važnosti za vse delavstvo, v prvi vrsti pa za promogarje, ker imajo itak zelo redkokdaj priliko udeležiti se javnih delavskih shodov, apeliram in pozivljen, da se vsi promogarji v tej naselbini in bližnji okolici udeležijo do zadnjega tega shoda in sploh proslave edinega pravega delavskega praznika, prvi maj. Tega shoda naj se udeležijo tudi rojakinje, ker za nje je tudi zelo važna politična izobrazba, ker ženske zavzemajo v javnem življenju vedno bolj važno mesto, posebno še odkar so dobile splošno volilno pravico. Dokler niso ženske dobile volilne pravice, so bile takorekoč omalovaževane v javnem življenju, toda to se je spreminilo in dobile so iste pravice kot moški, in da bodo v resnici pomagale k napredku, jim je potrebna izobrazba, potrebna jim je politična izobrazba. In to je mogoče dobiti le s tem, ako se udeležujejo političnih shodov, na katerih se razpravlja o političnih težnjah posameznih slojev. In žena delavca mora biti dobro poučena o političnih težnjah delavstva in raditega se mora udeležiti delavskih političnih shodov, na katerih se spredešno razpravlja o političnih težnjah delavstva. Valed tega apeliram na vse rojakinje v tukajšnji naselbini in bližnji okolici, udeležite se tega shoda polnočtevilno, da bode te podučene, katere pot vodi do osvoboditve delavstva ispod sedanjeg lakorščinskega delavstva. Rojaki, udeležite se vsi do zadnjega tega shoda!

Po shodu ples in prosta zabava. — Za vsakovrstno dobro postrežbo v vsakem oziru bo skrbel tozadnevni odbor. — Odbornik.

Chicago, Ill. — Pohujšanje v dolini Šentflorjanski. — Slovensko dramatično društvo v Chicagu uvodi s sodalovanjem pevškega zbora "Sava" sv navadni dvorani Č. S. P. S. na 18. cesti blizu So. Racine Ave. v nedeljo dne 24. aprila popoldne farso v treh akth "Pohujšanje v dolini Šentflorjanski", katero je upisal Ivan Cankar.

OSEBE: Peter (Krištof Kobar), umetnik in zaslužni... John Owen... Mrs. Mary Jozović... Frank Udovich... Stan. Mošnja... Fred Zalanski

Med igro in po igri bo prokvaljal znani Abadžev orkester razne izvrstne komade. Začetek ob drugi uri popoldne. Po igri prosta zabava in ples. Društvo bo skrbelo za gorak in mrzli prigrizek. Vstopnina za odrasle v predprodaji je 50c, pri vratih pa 75c; za otroke od 6. do 14. leta 15c.

Spored igre je sledoč: Prvo dejanje se vrši v županovi krčmi in kateri so zbrani rodoljubi iz doline Šentflorjanske in se pričkajo, kako bi zadavili pohujšanje, ki se je pojavilo v dolini. Pa pride med nje hudil v podobni tujca s Francoskega in jim tako zapeljivo opiše pohujšanje, da so nasekkrat vsi pohujšani. Zopet se v skrajnem hipu zave in pridrži groščini, da mu ne uidejo — razun daerjka, ki se je izmuznil — ter jih pošlje domov na njih privezane, da drug drugega čuvajo. Končno pade v krčmo lokalni Peter in si zaslužni župana, županova in daerjka, ker je poznal njihovo, petindvajset let staro grehe.

Drugo dejanje je pri Petru v krčmi. Umetnik in zaslužni Krištof Kobar, ki je ukradel ime Peter, filozofira s svojo ljubico Jacinto, čakaje gostov — častitih rodoljubov iz doline Šentflorjanske — katere si je podvrzel s pomočjo njihovih grohov. Pride hudil in se prepira s Petrom, boječ se da je Peter tudi njeza beveril. Hudil si rad lmel še leno Jacinto, toda Peter za nožene iz hiše. Tedaj pridejo rodoljubi, vsi

po vrsti in dajejo darila in padajo kot tlačani Jacinti — pohujšanje — vod noge. Naslednje pride pravi Peter, nezakonška sirota iz doline Šentflorjanske, in krivi Peter si podvrže tudi njega.

Tretje dejanje se vrši v slajni dvorani v Petrovem gradu. Zopet pridejo vsi rodoljubi in rodoljubkinje, kajti Peter jih je povabil na svatbo. Zabavajo se veseli in pijani in delajo poklone — razbojniku. Edini hudil je klavir, ker se še vedno boji, da je prevarjen. Peter in Jacinta prideta v največji stori in vse se jima klanja. V momentu največjega slavlja zapleše Jacinta zapeljivi ples in rodoljubi se tope kakor maslo valed pohujšanja... Ko se pa zavedo — ni več Petra in Jacinte med njimi. Izginila sta, in hudil spozna, da je navihani Krištof Kobar potgnil za nos ne samo vso dolno Šentflorjansko, temveč tudi zlodja samoga Stari groščiniki in groščince se hitro strozijo in s hinavsko zavrtimi odmi zapojejo pobožno pesem — misleči, da je s tem oprava velika blamaža.

Nesmrtni Ivan Cankar je v tej igri živo karakteriziral vsi gnihlo in klavirnost tiste slovenske rodoljubne gospode ali "boljše družbe" na čuščel, ki zahteva, da bi jo ljubstvo ohočevalo kot nekaka višja bitja, dočim sama blodi do nosa v blatu. S to predstavo zaključuje Slovensko dramatično društvo v Chicagu svojo sezono 1919—20 in se lakreno zahvaljuje občinstvu v mestu in okolici za mnogobrojni posot in vsestransko podporo. Društvo je v enem letu svojega obstanka privedlo osem igrar s dobrimi uspehi — in to je rekord s kakršnim se more ponahati malokatera druga kulturna organizacija te vrste. Društvo se sveda, da je dolžno hvalo slovenskemu občinstvu, ker ga je prišlo podpiralo s poseti njegovih predstav, in upa da mu ostane naklonjeno tudi v bodoči sezoni 1921—1922, ki se otvori v septembru in nadaljuje do aprila 1922. Vsač mesec se bo vršila po ena igra in sicer v ravno tej dvorani. Datum so že bili objavljeni v "Prosveti" in program igrar za vsa prihodnjo sezono bo objavljen po znales.

Naprej za dramsko umetnost! — Slovensko dramatično društvo v Chicagu.

Nokomis, Ill. — Društvo št. 1 SSPZ je na svoji redni seji sprejelo in razposlalo na vsa krajevna društva Slovenske svobodnoimelne podorne svete nako resolucijo, v katerem priporočila članom SSPZ, da bi razveljavilo združitveno pogodbo sprejeto na peti redni konvenciji radi velikih stroškov in nepravilnosti ter najhine udeležbe delegatov na omenjeni konvenciji.

Društvo št. 131 SSPZ je tudi dobilo eno tako resolucijo in je na svoji redni seji dne 10. aprila razpravljalo o tej resoluciji in končno prišlo do zaključka, da je odločno proti tej resoluciji društva št. 1 SSPZ.

Bilo je v resnici že veliko stroškov, pa ker je sedaj združitve že pred durmi, bi jo nekateri zopet radi razkopali in napravili še več stroškov. Zakaj pa društvo št. 1 ne prisloči in pomore do hitreje združitve, ker pregovor uravi, da v združenju je moč.

Društvo št. 131 SSPZ je za združitve kakor hitro mogoče. Združevalni odbor mora podvzeti za to potrebne korake, da hitreje pridemo do cilja, katerega smo zastavili, kar je tako težko pričakujemo in tudi trosimo denar po nepotrebnem. Kar se tiče oddaje blagajne drugi organizaciji se razume, da ne bo nihče oddal brez sigurnosti ali jamčenja dokler stvar ni tako daleč vrnjena.

Na seji dne 10. aprila je bilo nadalje sklenjeno, da se prepis tega protesta uprajmo in potrdi s društvenim početom in podpis društvenega predsednika, tajnika in blagajnika ter pošlje en prepis v glavni urad SSPZ glasilu SSPZ in glasilu SNPJ v priobščitev.

(Pošt.) — Za društvo št. 131 SSPZ: Blaž Papež, predsednik, John Kraiz tajnik in blagajnik.

Delavec brez delavskega čaopaja je kakor vojak brez puške. Naročite se in širite svoje glasilce "Prosveto."

"Prosveta" prinaša zanimive vesti vsak dan. Ali ste naročeni na dnevnik "Prosveto"?

